

Helion

PRAKTYCZNE TWORZENIE GIER **UNITY® i BLENDER™**

Alan Thorn

Tytuł oryginału: Practical Game Development with Unity and Blender

Tłumaczenie: Zbigniew Waśko

ISBN: 978-83-283-0269-3

© 2015 Cengage Learning PTR.

CENGAGE and CENGAGE LEARNING are registered trademarks of Cengage Learning, Inc., within the United States and certain other jurisdictions.

ALL RIGHTS RESERVED. No part of this work covered by the copyright herein may be reproduced, transmitted, stored, or used in any form or by any means graphic, electronic, or mechanical, including but not limited to photocopying, recording, scanning, digitizing, taping, Web distribution, information networks, or information storage and retrieval systems without the prior written permission of the publisher.

Unity is a registered trademark of Unity Technologies. Blender is a trademark of Blender. All other trademarks are the property of their respective owners.

All images © Cengage Learning unless otherwise noted.

© 2015 Helion S.A.

All rights reserved.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie bierze jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Wydawnictwo HELION nie ponosi również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo HELION
ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Pliki z przykładami omawianymi w książce można znaleźć pod adresem:
<ftp://ftp.helion.pl/przyklady/unible.zip>

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres
<http://helion.pl/user/opinie/unible>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

SPIS TREŚCI

O autorze	11
Wstęp	13
Niezbędne oprogramowanie	14
Czytelnik docelowy	15
Czy taka książka jest rzeczywiście potrzebna?	17
Czy w tej książce jest wszystko na temat tworzenia gier?	17
Jak należy czytać tę książkę?	18
Czy ta książka jest jeszcze aktualna?	19
Dziesięcioetapowy tok pracy	19
Pliki powiązane z książką	20
Rozdział 1. Dziesięcioetapowy tok pracy	21
Wprowadzenie do dziesięcioetapowego toku pracy	22
Etap 1. Burza mózgów	24
Etap 2. Projekt wstępny	27
Zarys gry	28
Opis szczegółów	29
Załączniki	29
Etap 3. Tworzenie prototypu	29
Etap 4. Dopracowanie projektu	30
Zarządzanie projektem	31
Zinwentaryzuj środki	32
Zmniejsz odległości	32
Zaplanuj pracę	33
Etap 5. Tworzenie elementów gry	33
Etap 6. Importowanie elementów gry do silnika	34
Etap 7. Projektowanie poziomów	36
Etap 8. Kodowanie	37
Etap 9. Testowanie	39
Etap 10. Budowanie	40
Zalecenia praktyczne	41
Podsumowanie	42

Rozdział 2. Od Blendera do Unity	45
Konfigurowanie interfejsu Blendera	46
Ciemny motyw	46
Etykiety bez pythonowych instrukcji	48
Kontrolki z programu Maya	49
„Błąd” zamykania bez zapisu	51
Przenoszenie modeli z Blendera do Unity	53
Pliki .blend	54
Ćwiczenie: ręczny eksport do FBX	55
Zawartość pliku FBX	70
Ćwiczenie: importowanie plików FBX w Unity	71
Współrzędne UV mapy światła	71
Współczynnik skali	73
Podsumowanie	74
Rozdział 3. Modułowe środowiska i siatki statyczne	77
Zalety metody modułowej	79
Rozpoczynanie prac nad środowiskiem modułowym	79
Używanie klocka podstawowego	83
Opracowywanie modułów w Blenderze	83
Odwracanie normalnych	84
Ukrywanie ścianek odwróconych tyłem	85
Funkcja przyciągania	85
N-kąty	88
Wyszukiwanie n-kątów	91
Cofanie operacji i usuwanie duplikatów	92
Mirroring	93
Grupowanie wierzchołków	94
Parametry wyświetlania siatki	97
Mapowanie UV i tworzenie tekstur	98
Wyznaczanie szwów, mapowanie UV i modelowanie	98
Atlas tekstur i pokrywanie się współrzędnych UV	100
Ustalanie gęstości tekselowej	102
Importowanie i konfigurowanie środowisk w Unity	104
Stosowanie prefabrykatów	107
Wsad statyczny	109
Podsumowanie	109
Rozdział 4. Teren	111
Tworzenie terenu w Unity	111
Parametry terenu	113
Rzeźbienie terenu	114
Malowanie terenu teksturami	115
Ocena terenów generowanych przez Unity	118

Modelowanie terenu w Blenderze	119
Metoda edycji proporcjonalnej	121
Metoda tekstury przemieszczeń	124
Metoda rzeźbienia	127
Rozdzielczość terenu	130
Malowanie terenu teksturą	131
Wyznaczanie współrzędnych UV terenu	132
Generowanie tekstury	132
Malowanie w oknie UV/Image Editor	134
Malowanie w oknie 3D View	138
Malowanie teksturami	140
Tworzenie dróg i ścieżek	143
Modelowanie dróg	144
Podsumowanie	148
Rozdział 5. Tok pracy animacyjnej	149
Klatka kluczowa jako jednostka animacji	150
Przygotowanie Blendera do tworzenia animacji	151
Wykorzystaj specjalny, animacyjny układ interfejsu Blendera	152
Uważaj na automatyczne kluczowanie	152
Wstawiaj pojedyncze klatki kluczowe	153
Długość animacji	155
Eksportowanie animacji do formatu FBX	156
Praca z wieloma animacjami	156
Prosta animacja kluczowana — od Blendera do Unity	158
Animowanie ruchu wzdłuż ścieżki i wypalanie animacji	166
Miksowanie kształtów i klucze kształtu	172
Kości i rigowanie	177
Zawsze nadawaj nazwy poszczególnym kościom	178
Szkielety symetryczne a funkcja X-Axis Mirror	178
Kinematyka prosta i odwrotna	180
Kości deformowane i sterujące	182
Eksportowanie zrigowanych postaci	182
Importowanie zrigowanych postaci do Unity	184
Podsumowanie	186
Rozdział 6. Obiekty, zależności i programowanie zdarzeniowe	187
Zależności zaprogramowane	188
Rozwiązanie DI — projektowanie komponentowe i komunikaty	190
Projektowanie komponentowe	190
Komunikaty	191
Funkcja BroadcastMessage i hierarchie	194
Wysyłanie komunikatów do wybranych obiektów	195
Wysyłanie komunikatów do obiektów nadrzędnych	197

System powiadomień	197
NotificationsManager w szczegółach	200
Singletony	201
Komunikaty a obiekty aktywne	202
Przemierzanie hierarchii obiektów	203
Podsumowanie	204
Rozdział 7. Retopologizacja	205
Siatki high-poly, czyli o dużej gęstości	206
Siatki wysokorozdzielcze a gry czasu rzeczywistego	208
Retopologizacja w praktyce	209
Etap 1. Wymodeluj metodą pudełkową wstępną wersję obiektu	209
Etap 2. Zwiększ rozdzielczość siatki	212
Etap 3. Rzeźbij i dziel	216
Etap 4. Retopologizuj	221
Dziesiątkowanie	231
Podsumowanie	234
Rozdział 8 . Zapisywanie stanu gry a trwałość danych	235
Dane trwałe	236
Preferencje gracza	237
Preferencje gracza — ciąg dalszy	238
Wybieranie danych trwałych	239
Pliki XML — a może JSON lub binarne	240
Pliki JSON	241
Pliki binarne	241
Serializacja klasy	242
Przygotowanie danych do serializacji	243
Przesyłanie danych do pliku XML	245
Odczytywanie danych z pliku XML	246
Dodatkowe uwagi na temat klasy SaveState	248
Podsumowanie	249
Rozdział 9 . Wypalanie	251
Czym jest wypalanie?	252
Wypalanie oświetlenia statycznego	252
Wypalanie oświetlenia dynamicznego	252
Wypalanie nawigacji	253
Przygotowanie mapowania światła w Unity	255
Mapowanie światła. Rozdzielczość mapy światła	257
Tryb mapowania światła	259
Oświetlenie pośrednie i okluzja otoczenia	260
Wypalanie map światła	263
Wypalanie map w Blenderze	265

Komponowanie renderingów w GIMP-ie	271
Wypalanie oświetlenia dynamicznego z użyciem próbników światła	274
Wypalanie nawigacji	278
Podsumowanie	285
Rozdział 10 . Unity, Blender i inne programy	287
Inne programy	287
MakeHuman	288
GIMP	288
Inkscape	290
MyPaint i Krita	292
Synfig Studio	293
Tiled	293
MonoDevelop	294
BMFont	295
TexturePacker	296
LibreOffice	297
Anime Studio Pro	298
Audacity	298
SFXR	299
Podsumowanie	300
Dodatek A Inne źródła wiedzy	301
Witryny internetowe	301
Książki	302
Filmy wideo	302
Skorowidz	303

OD BLENDERA DO UNITY

Prostota jest szczytem wyrafinowania.

— *Leonardo da Vinci*

Po przeczytaniu tego rozdziału powinieneś:

- umieć przygotować Blendera do współpracy z Unity;
- rozumieć zagadnienia związane z przechodzeniem od Blendera do Unity;
- zdawać sobie sprawę z trudności w importowaniu i eksportowaniu siatek;
- umieć obchodzić się z ostrymi krawędziami i modyfikatorem *Edge Split* (rozcinięcie krawędzi);
- umieć eksportować modele w formacie FBX.

Niemal w każdej grze wideo mamy do czynienia z wyświetlaniem modeli złożonych z wielokątów i dlatego zwanych siatkami. Ich geometryczna forma jest definiowana za pomocą wierzchołków, krawędzi i ścianek. W ten właśnie sposób przedstawiane są w zasadzie wszystkie przedmioty widoczne w grze — od elementów uzbrojenia po ludzi i wszelkie potwory. Artyści tworzący na potrzeby gier mają do dyspozycji wiele rozmaitych programów ułatwiających generowanie takich siatek, ale my będziemy używać wyłącznie Blendera. Jest to darmowy i działający na wielu platformach program do modelowania obiektów trójwymiarowych; można go pobrać ze strony: www.blender.org/.

Uwaga

Jeśli chciałbyś zobaczyć konkretne przykłady tego, co potrafi Blender, obejrzyj krótki film pt. *Sintel* zamieszczony na stronie: www.youtube.com/watch?v=eRsGyueVLvQ.

Nie będę opisywał Blendera od podstaw. Jest mnóstwo darmowych i komercyjnych poradników oraz kursów obsługi tego programu kierowanych również do początkującego użytkownika. Można tam nie tylko dowiedzieć się wszystkiego na temat interfejsu tego programu i stosowanych w nim skrótów klawiszowych, ale również poznać podstawy modelowania, teksturowania itp.

Wskazówka

Jeśli jeszcze nigdy nie używałeś Blendera albo potrzebujesz odświeżyć swoją wiedzę o nim, zanim przystąpisz do dalszej lektury tego rozdziału, to zajrzyj do dodatku A. W części zatytułowanej „Książki” znajdziesz kilka pozycji, które z pewnością ułatwią Ci wstępne poznanie tego programu.

Głównym tematem tego rozdziału jest współpraca Blendera z Unity, ale będzie też okazja, żeby wspomnieć o modelowaniu i teksturowaniu. Jednak zgodnie z tym, co przed chwilą powiedziałem, skoncentruję się przede wszystkim na praktycznym aspekcie współdziałania tych dwóch programów. W szczególności pokażę, jak można skonfigurować interfejs Blendera, aby dało się w nim pracować szybciej i wydajniej. Następnie zobaczysz, na czym polega optymalny sposób eksportowania wymodelowanych siatek do programu Unity z zachowaniem odpowiedniego cieniowania, rozmiarów i struktury. Jeśli w tym momencie nie wiesz za bardzo, o czym mówię, nie przejmuj się. Wkrótce wszystko się wyjaśni.

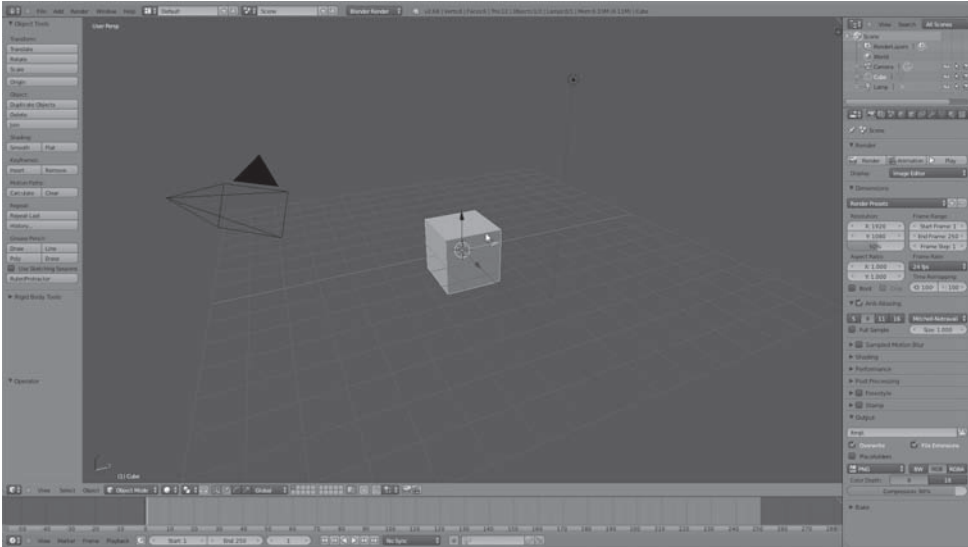
Konfigurowanie interfejsu Blendera

Gdy uruchomisz Blendera po raz pierwszy i nie zmienisz ustawień domyślnych, jego interfejs będzie wyglądał mniej więcej tak jak na rysunku 2.1. Mówię „mniej więcej”, a nie „dokładnie”, bo Blender jest dość często aktualizowany i jest niemal pewne, że wersja używana przez Ciebie będzie nowsza od mojej, a zatem możesz mieć przed sobą nieco inny widok.

Wielu ludziom odpowiadają te domyślne ustawienia i używają oni Blendera bez zmieniania czegokolwiek. Jednak ja się do nich nie zaliczam. Wprowadzam zmiany, i to dość znaczące. Opiszę je wszystkie wraz z uzasadnieniem, abyś mógł w pełni ocenić, czy moje podejście jest godne naśladowania, czy nie. Oto te modyfikacje.

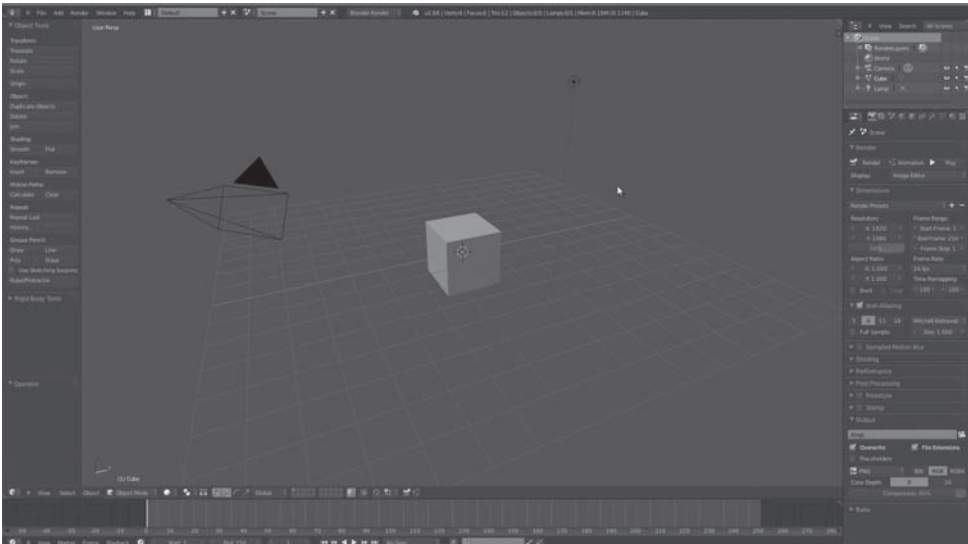
Ciemny motyw

Kolorystyka interfejsu Blendera jest zdefiniowana w postaci zestawów barw zwanych **motywami**. Motyw domyślny zawiera średnie odcienie szarości pokazane na rysunku 2.1. Stwierdziłem, że przy dłuższej pracy taki interfejs działa jednak rozpraszająco — oko ludzkie w naturalny sposób kieruje się w stronę miejsc jaśniejszych. A skoro naszą uwagę przyciąga interfejs, to trudniej się nam skupić na opracowywanym modelu. Aby temu zaradzić, przyciemniam interfejs, włączając motyw *Elsyiun* pokazany na rysunku 2.2.

Rysunek 2.1. Blender w konfiguracji domyślnej (wersja 2.68a). Jeśli masz wersję późniejszą, jej interfejs może wyglądać nieco inaczej

Źródło: Blender.

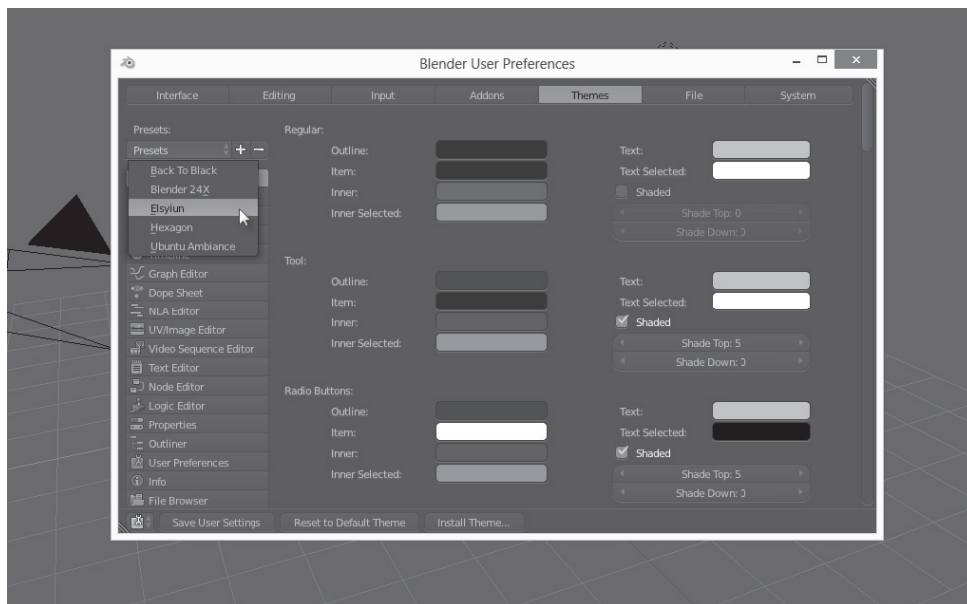
Rysunek 2.2. Motyw Elsyiun przyciemnia interfejs Blendera

Źródło: Blender.

Aby włączyć ten motyw kolorystyczny, wykonaj następujące czynności:

1. Wybierz *File/User Preferences* (plik/preferencje użytkownika) lub wciśnij klawisze *Ctrl+Alt+U*.
2. W oknie dialogowym *Blender User Preferences*, które się otworzy, kliknij zakładkę *Themes* (motywy).

3. Rozwiń listę *Presets* (ustawienia predefiniowane) i wybierz pozycję o nazwie *Elsyiun*, tak jak pokazano na rysunku 2.3. Kolory interfejsu natychmiast się zmienią.

Rysunek 2.3. W oknie dialogowym *Blender User Preferences* wybierz motyw o nazwie *Elsyiun*

Źródło: Blender.

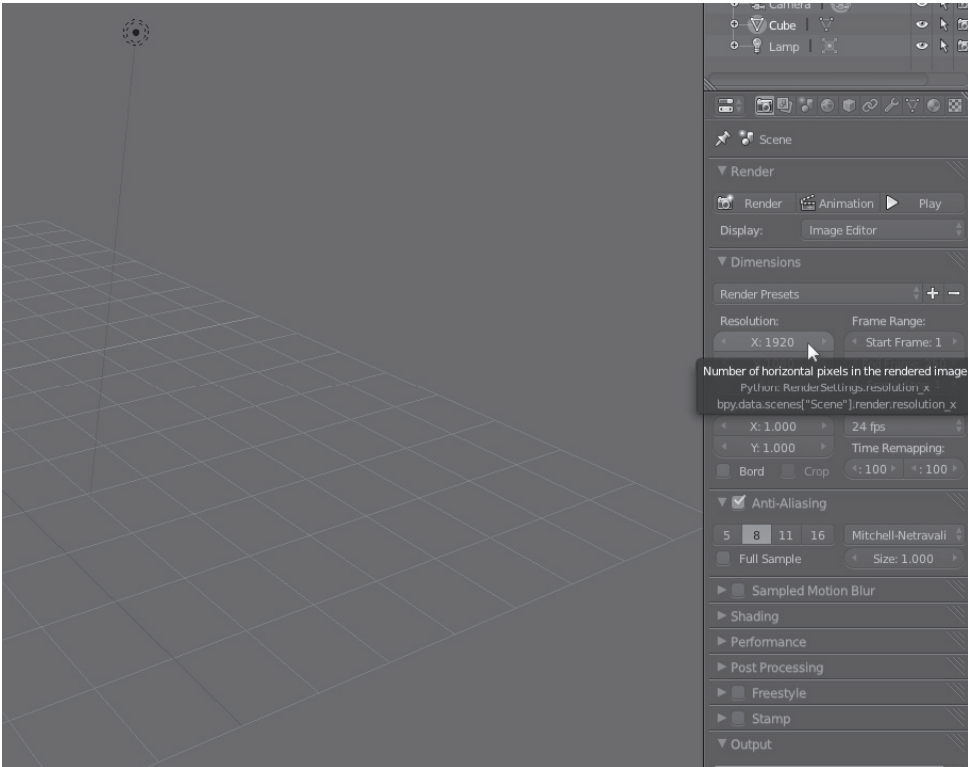
4. W celu zatwierdzenia wprowadzonej zmiany kliknij przycisk *Save User Settings* (zapisz ustawienia użytkownika) widoczny w dolnej części okna preferencji. Następnie zamknij to okno, aby wrócić do głównej przestrzeni roboczej.

Jeśli później uznasz, że jednak motyw domyślny był lepszy, możesz go przywrócić przez kliknięcie przycisku *Reset to Default Theme* (przywróć motyw domyślny) w oknie *Blender User Preferences*.

Etykiety bez pythonowych instrukcji

Blendera używają zarówno artyści tworzący modele, jak i programiści piszący skrypty rozwijające możliwości programu. Dlatego w ustawieniach domyślnych starano się uwzględnić potrzeby jednych i drugich. Jednak my, twórcy gier, będziemy działać głównie jako artyści, więc niepotrzebne nam będą elementy przydatne programistom.

Jednym z takich elementów są instrukcje w języku Python (język programowania dostępny w Blenderze jako język skryptowy) wyświetlane w etykietkach narzędziowych, które ukazują się, gdy przytrzymasz wskaźnik myszy na jakimś przycisku lub innym elemencie interfejsu (rysunek 2.4). Jako artyście informacje takie nie będą Ci potrzebne. Możesz je śmiało ukryć, aby dodatkowy tekst nie angażował bez potrzeby Twojej uwagi.

Rysunek 2.4. Przy domyślnych ustawieniach Blendera w etykietkach narzędziowych wyświetlane są informacje zarówno dla artystów, jak i programistów

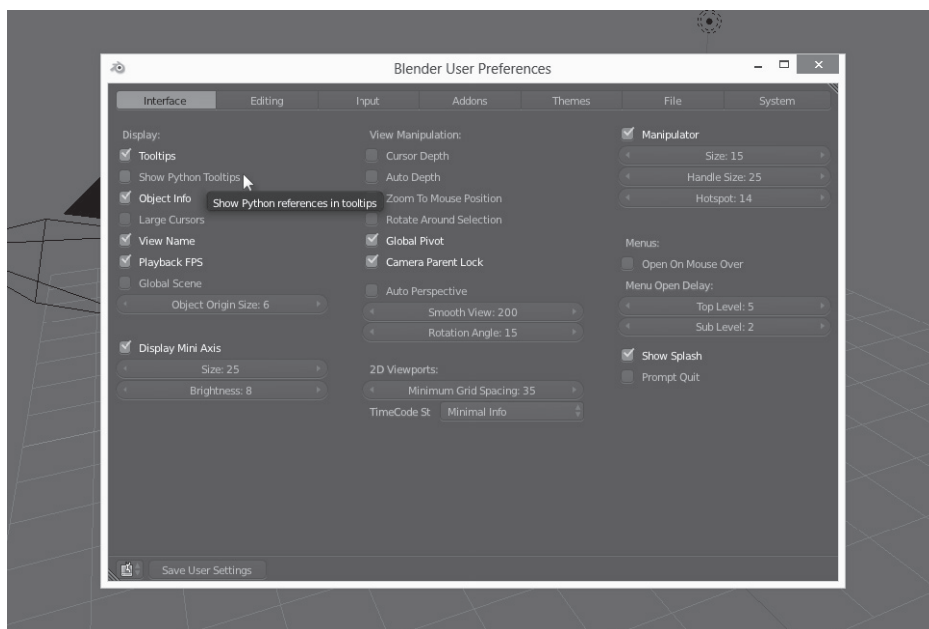
Źródło: Blender.

Aby wyłączyć wyświetlanie informacji pythonowych, wykonaj następujące czynności:

1. Otwórz okno dialogowe *Blender User Preferences* przez wybranie polecenia *File/User Preferences*.
2. Kliknij zakładkę *Interface* (interfejs).
3. Wyłącz opcję *Show Python Tooltips* (pokaż etykiety narzędziowe Pythona) — rysunek 2.5.
4. Kliknij przycisk *Save User Settings* (zapisz ustawienia użytkownika). (Jeśli tego nie zrobisz, dawne ustawienia powrócą po ponownym uruchomieniu programu).

Kontrolki z programu Maya

Dla mnie największym usprawnieniem w pracy z Blenderem i Unity jest możliwość wykonywania wielu czynności w Blenderze w sposób podobny jak w programie Maya. Przy ustawieniach domyślnych Blender oferuje własny zestaw skrótów klawiszowych i kontrolki do nawigowania w oknach widokowych. Niestety, wszystko odbywa się tu inaczej niż w programie Unity, który pod tym względem nie różni się od programu Maya.

Rysunek 2.5. Wyłączenie informacji pythonowych w oknie *Blender User Preferences*

Źródło: Blender.

Ponieważ często będziemy musieli używać Blendera na przemian z Unity, byłoby dobrze, gdyby dało się uniknąć częstego przestawiania się z jednego systemu sterowania na inny. Z doświadczenia wiem, że bez ujednolicenia tych systemów łatwo o pomyłkę, a zastosowanie skrótu blenderowego w Unity (lub na odwrót) nie wróży nic dobrego. Rozwiązanie tego problemu tkwi w predefiniowanym ustawieniu o nazwie *Maya*, za pomocą którego można sprawić, że Blender będzie działał tak jak Unity. Po uaktywnieniu tego ustawienia otrzymujemy jeden spójny system sterowania obowiązujący w obu aplikacjach.

Uwaga

Ktoś może zapytać, dlaczego upodobiłem Blendera do Unity, a nie na odwrót. Powód jest wręcz banalny: po prostu Blender jest pod względem konfigurowalności bardziej elastyczny i nawet ma już wbudowane gotowe ustawienia, więc po co się męczyć, skoro można to zrobić szybko i skutecznie.

Zmianę systemu sterowania Blenderem można przeprowadzić na dwa sposoby. Pierwszy polega na wybraniu odpowiedniej opcji na ekranie powitalnym, a drugi wymaga posłużenia się oknem dialogowym *Blender User Preferences*. W pierwszym przypadku należy:

1. Uruchomić Blendera.
2. Na ekranie powitalnym rozwinąć listę *Interactions* (interakcje) i wybrać z niej opcję *Maya* — tak jak na rysunku 2.6.

Rysunek 2.6. Wybieranie systemu sterowania Blenderem na ekranie powitalnym

Źródło: Blender.

Wskazówka

Ekran powitalny można wyświetlić również w trakcie pracy z Blenderem. W tym celu należy kliknąć ikonkę Blendera widoczną w nagłówku okna informacyjnego, który domyślnie znajduje się przy górnej krawędzi interfejsu (na rysunku 2.6 ikonka ta jest zaznaczona kółkiem).

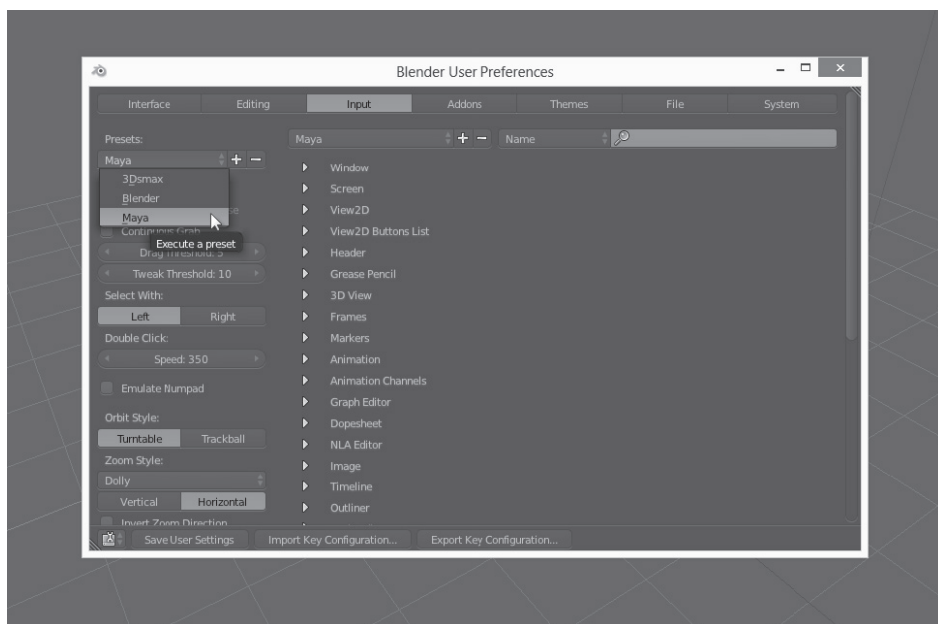
Drugi sposób wymaga następujących czynności:

1. Wybierz polecenie *File/User Preferences*.
2. W oknie dialogowym *Blender User Preferences*, które się otworzy, kliknij zakładkę *Input* (wejście).
3. Rozwiń listę *Presets* i wybierz pozycję o nazwie *Maya* (rysunek 2.7)¹.
4. W celu zatwierdzenia wprowadzonej zmiany kliknij przycisk *Save User Settings*.

„Błąd” zamykania bez zapisu

Zanim przejdziemy do bardziej zasadniczych spraw, chciałbym omówić kwestię pozornego błędu, który stał się już sławny w społeczności blenderowej. Otóż istnieje niepisane prawo, które mówi, że każda aplikacja użytkowa powinna reagować na polecenie zamknięcia odpowiednim komunikatem, jeśli użytkownik nie zapisał aktualnego

¹ Listy są dwie (na rysunku rozwinięta jest tylko jedna): jedna odnosi się do operacji wykonywanych za pomocą myszy, a druga do skrótów klawiszowych. Ekran powitalny ustawia obie listy w należyty sposób — *przyp. tłum.*

Rysunek 2.7. Ustawianie systemu sterowania Blenderem w oknie dialogowym Blender User Preferences

Źródło: Blender.

stanu swojej pracy. Niemal wszystkie programy, od pakietów Microsoft Office i LibreOffice aż po zaawansowane programy graficzne, takie jak Unity czy GIMP, w pełni respektują to prawo, a Blender nie! Gdy go zamykasz, po prostu znika z ekranu i robi tak niezależnie od tego, czy zapisałeś rezultat swojej pracy, czy nie. A gdy go uruchamiasz ponownie, jakby nigdy nic wyświetla nową, świeżą scenę i nadal nie daje żadnego znaku, że tamta niezapisana scena nadal istnieje i możesz do niej wrócić. Już niejedynemu użytkownikowi udało się wiele godzin pracy zostać bezpowrotnie stracone. W takich chwilach rzeczywiście można wpaść w furję, zwłaszcza jeśli sobie uświadomimy, że przecież można było wszystkiego uniknąć, gdyby tylko Blender „zachował się” w sposób konwencjonalny i wyświetlił stosowne ostrzeżenie.

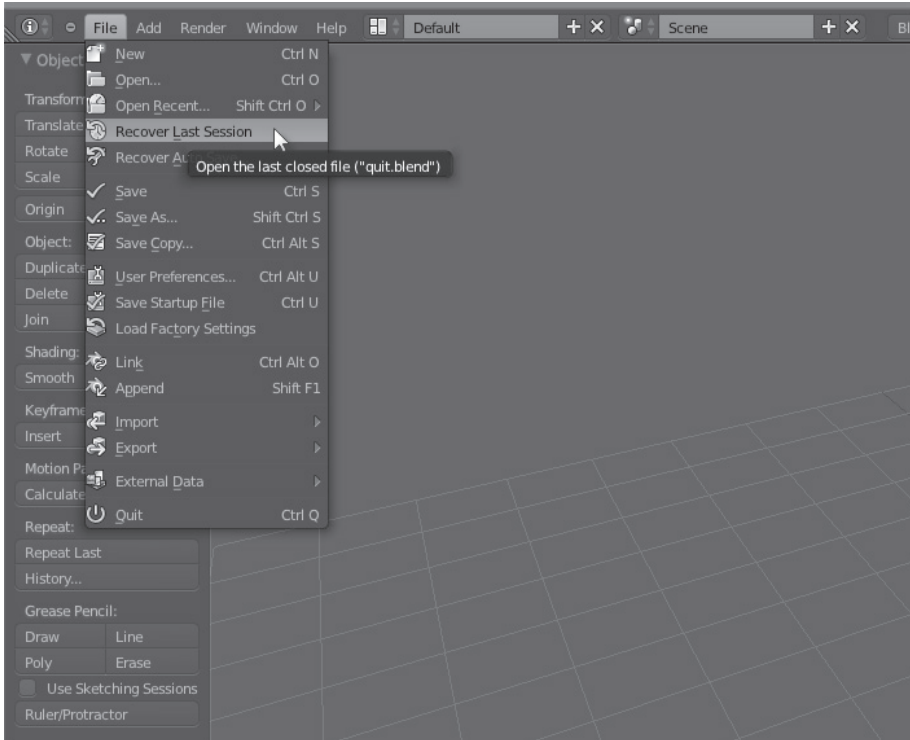
Uwaga

Niektórzy próbowali uzasadniać „brak tej funkcji”, twierdząc, że użytkownik Blendera powinien być profesjonalistą i dbać o rezultaty swojej pracy. Uważam jednak takie podejście za co najmniej niewłaściwe, ponieważ ignoruje ono fakt, że każdemu (również profesjonalistom) może się zdarzyć przypadkowe zamknięcie aplikacji bez zapisania opracowywanego pliku. Na szczęście problem jest tylko pozorny! Czytaj dalej...

Przekonanie, że Blender pozwala na utratę niezapisanych zmian, jest błędne. Jego twórcy przewidzieli takie sytuacje i zaimplementowali metodę odzyskiwania rezultatów poprzedniej sesji. Wystarczy po prostu wybrać polecenie *File/Recover Last Session*

(plik/odtwórz ostatnią sesję) — rysunek 2.8. Polecenie działa, ponieważ Blender tuż przed zamknięciem zapisuje bieżącą scenę w pliku *quit.blend* i wystarczy ten plik otworzyć. Wydaje się to całkiem proste (i tak jest — wszystko sprowadza się przecież tylko do kliknięcia odpowiedniego polecenia w menu), ale przeświadczenie o niedopracowaniu Blendera powoduje, że możliwość przywrócenia poprzedniej sesji często uchodzi uwadze użytkownika.

Rysunek 2.8. Przywracanie poprzedniej sesji w celu odzyskania niezapisanych danych

Źródło: Blender.

Być może to, co napisałem, nie do końca Cię przekonuje i nadal uważasz, że wzorem innych aplikacji Blender powinien wyświetlać ostrzeżenie o niezapisanych zmianach. Proponuję jednak odłożyć te dywagacje na bok. Nie piszę książki o tym, jakie funkcje dany program powinien zawierać, a jakich nie. Piszę o tym, jaki program jest i co można za jego pomocą zrobić. Sądzę, że tylko przy takim nastawieniu da się w pełni wykorzystać te możliwości programu, które w nim tkwią.

Przenoszenie modeli z Blendera do Unity

Jednym z zagadnień, które są najczęściej dyskutowane w rozmowach na temat toku pracy z użyciem Blendera i Unity, jest przenoszenie modeli wygenerowanych w Blenderze do silnika Unity. Popularną metodą jest zapisanie blenderowej sceny w pliku *.blend*

(natywny format Blendera) za pomocą polecenia *File/Save* (plik/zapisz), a następnie otwarcie tego pliku w Unity. Resztą zajmuje się już Unity — przynajmniej w teorii! Czasami — zależnie od okoliczności — otrzymasz dokładnie to, o co Ci chodziło, i nie musisz niczego poprawiać, ale najczęściej rezultaty będą trudne do zaakceptowania. Może się również zdarzyć, że ta prosta metoda w ogóle nie zadziała. Wyjaśnię teraz, dlaczego tak się dzieje, a potem na konkretnym przykładzie przedstawię właściwe rozwiązanie.

Uwaga

Na razie zajmujemy się eksportowaniem blenderowych modeli do Unity w sensie ogólnym. Pomijamy szczegóły dotyczące modeli animowanych, takich jak rigowane siatki postaci człokształtnych lub innych stworów. Wrócimy do nich w dalszej części książki.

Pliki .blend

Blender domyślnie tworzy pliki w formacie *.blend*. Dlatego gdy wydasz mu polecenie *File/Save* (plik/zapisz), zapisze bieżącą scenę w pliku z rozszerzeniem *.blend*. Na szczęście Unity potrafi odczytywać takie pliki, więc możesz ich używać do przenoszenia danych z jednego programu do drugiego. Po prostu przeciągnij plik z Eksploratora lub Findera i upuść w obrębie interfejsu Unity.

Metoda wydaje się interesująca, ale jest kilka powodów, dla których zdecydowanie odradzam jej stosowanie.

- **Unity do zaimportowania pliku *.blend* potrzebuje Blendera.** Unity odczytuje pliki *.blend*, ale nie bezpośrednio. Tak naprawdę akceptuje tylko formaty: FBX, DAE, 3DS, DXF i OBJ. Gdy ma zaimportować dane z innego pliku, uruchamia w tle program macierzysty (Blendera dla pliku *.blend*) i za jego pomocą konwertuje ten plik na format FBX. A zatem każdy, kto chce importować pliki *.blend* do Unity, musi mieć zainstalowanego Blendera, nawet gdy nie ma zamiaru go używać. Unity potrzebuje go do przeprowadzenia konwersji. Wprawdzie Blender jest darmowy, ale już sama konieczność jego instalacji tylko po to, by otworzyć jakiś plik, może być irytująca — tym bardziej, że da się tego uniknąć (o tym za chwilę).
- **Pliki *.blend* ograniczają liczbę opcji eksportu i zwiększają ryzyko niekompatybilności.** Gdy Unity przeprowadza konwersję, nie masz na ten proces żadnego wpływu. Stosowane są wtedy ustawienia domyślne, które przecież nie zawsze są optymalne, i w rezultacie otrzymujesz niekoniecznie prawidłową siatkę. Oczywiście może się zdarzyć, że wszystko pójdzie dobrze, ale nie mając na nic wpływu, możesz liczyć tylko na szczęśliwy przypadek. Poza tym dochodzi jeszcze ryzyko wynikające z częstych modyfikacji samego Blendera. Jeśli do konwersji pliku zostanie użyta inna wersja niż ta, za pomocą której go wygenerowano, rezultat może być trudny do przewidzenia.

- **Pliki *.blend* są zbyt duże.** Nie jest to zarzut pod adresem tego formatu, lecz stwierdzenie, że przy ustawieniach domyślnych Unity z pomocą Blendera przeniesie do formatu FBX całą zawartość sceny, włącznie z obiektami, które nie powinny być importowane, np.: kamery, lampy, niewidoczne siatki, obiekty pozorne. W Blenderze są przydatne, ale ich import do Unity na ogół nie ma sensu.

Uwaga

Więcej informacji na temat formatów 3D i ich technicznych uwarunkowań znajdziesz w instrukcji obsługi programu Unity dostępnej pod adresem: <http://docs.unity3d.com/Documentation/Manual/3D-formats.html>.

Ćwiczenie: ręczny eksport do FBX

Po przeczytaniu powyższych uwag raczej nie będziesz przynosił modeli z Blendera do Unity za pomocą plików *.blend*. O ile na wczesnym etapie prac, podczas testowania siatek, możesz się jeszcze nimi posługiwać, o tyle do importowania gotowych zasobów powinieneś używać wyłącznie plików w formacie FBX — tym bardziej, jeśli będą to zasoby przekazywane innym członkom zespołu.

Jak już wspominałem, Unity posługuje się wewnątrz formatem FBX nawet wtedy, gdy importuje pliki *.blend*. Ale jeśli sam wyeksportujesz z Blendera plik FBX, będziesz miał większą kontrolę nad jego zawartością niż podczas automatycznej konwersji pliku *.blend*. Ponadto uniezależnisz Unity od innych programów, bo z formatem FBX radzi sobie bez żadnej pomocy z zewnątrz.

W ćwiczeniu tym pokażę na przykładzie zwykłego stożka, jak takie eksportowanie należy przeprowadzać. Naturalnie Twoje modele będą bardziej rozbudowane i skomplikowane, ale wszystko, co tutaj powiem, ma zastosowanie do wszystkich modeli: prostych i złożonych. Więc zaczynamy!

Tworzenie modeli

To ćwiczenie zaczniemy od zupełnie nowej sceny w Blenderze (zob. rysunek 2.1 lub 2.2). W codziennej pracy do eksportowania będziesz przystępował ze sceną zawierającą gotowe modele. Jednak tym razem usuwamy wszystko z wyjątkiem kamery. W pustej scenie umieść zwykły stożek — wybierz polecenie *Add/Mesh/Cone* (dodaj/siatkę/stożek). Będzie to model, który wyeksportujesz z przeznaczeniem umieszczenia go w Unity (rysunek 2.9).

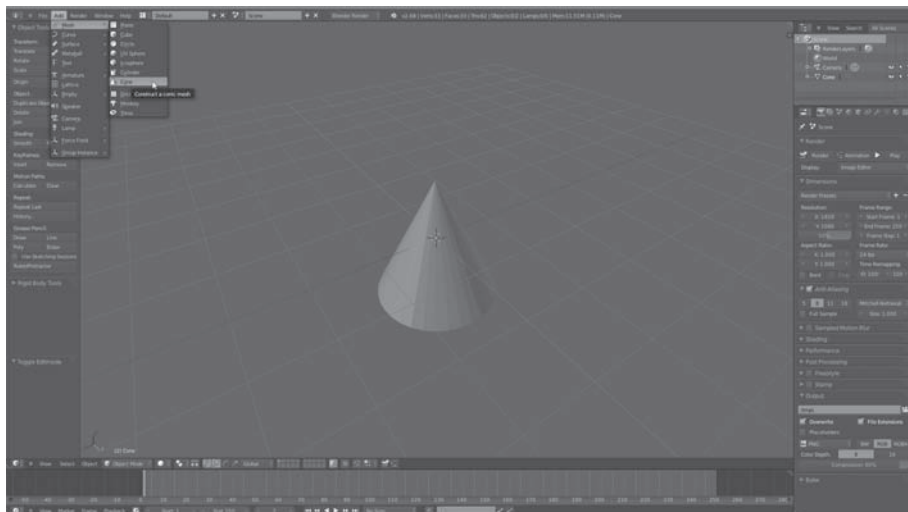
Radzenie sobie z wadami cieni

Uwaga

Ten punkt i następny zachowują ważność, pod warunkiem że używasz Blendera w wersji wcześniejszej niż 2.69. Właśnie w tym wydaniu aplikacji dodano funkcję dzielenia normalnych, która likwiduje omawiane tu usterki. Więcej informacji na ten temat znajdziesz pod adresem: http://wiki.blender.org/index.php/Dev:Ref/Release_Notes/2.69. Jeśli używasz wersji 2.69 lub nowszej, możesz od razu przejść do punktu zatytułowanego „Środek obiektu”.

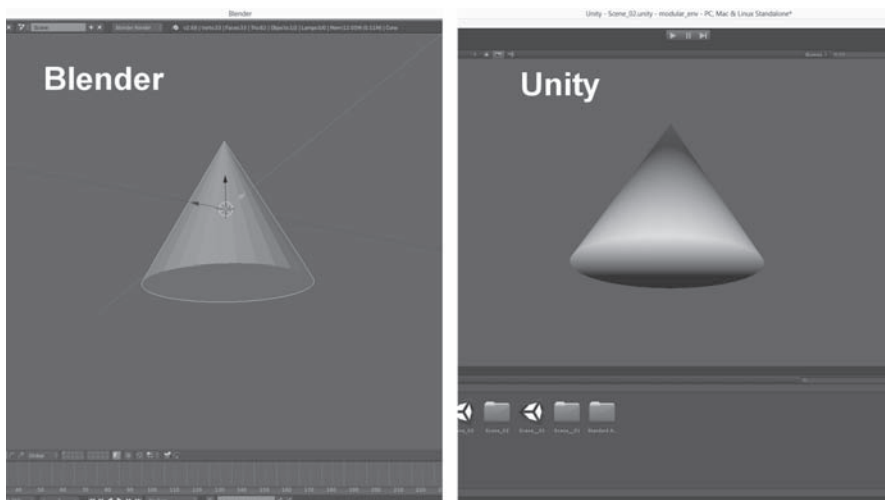

Rysunek 2.9. W pustej scenie Blendera umieść stożek

Źródło: Blender.

Idźmy dalej. Jeśli od razu przeniesiesz siatkę stożka z Blendera do Unity, czy to w pliku *.blend*, czy FBX (o którym więcej już za chwilę), najprawdopodobniej będziesz miał problem z wyrenderowaniem prawidłowych cieni na jej powierzchni. Zauważysz to, gdy tylko spojrzysz na siatkę w oknie widokowym Unity lub w polu podglądu na panelu *Inspector* (inspektor). Siatka zostanie wygładzona i będzie wyglądała dziwnie. Problem wynika z odmiennego podejścia obu programów do roli, jaką powinny odgrywać normalne. Rozbieżności w wyglądzie stożka wyświetlanego w Blenderze i w Unity są pokazane na rysunku 2.10.

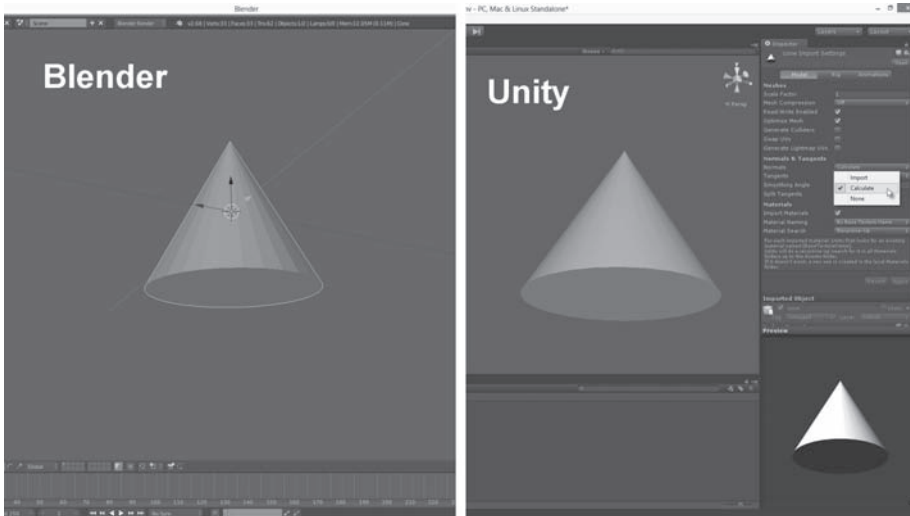

Rysunek 2.10. Problem z cieniowaniem powierzchni siatki. Tutaj rozbieżności w cieniowaniu między Blenderem i Unity najlepiej widać przy krawędzi łączącej powierzchnię boczną stożka z jego podstawą

Źródło: Blender.

Uwaga

Dalszy ciąg tego punktu przedstawia sytuację hipotetyczną, więc nie musisz tego czytać. Chciałem Ci tylko pokazać, na jaki problem możesz natrafić, jeśli postąpisz zgodnie z podanym opisem. Innym efektem, jaki napotkasz, będą dużo mniejsze wymiary siatki w Unity aniżeli w Blenderze. Wynika to z domyślnie przyjmowanej przez Unity skali o wartości 0,01. Możesz się o tym przekonać, sprawdzając tę wartość w panelu *Inspector*, gdy siatka jest zaznaczona (rysunek 2.11). Aby to naprawić, po prostu zwiększ parametr *Scale Factor* (współczynnik skali) do poziomu 1. (Zagadnienie to będzie jeszcze omawiane).

Rysunek 2.11. Przez ponowne przeliczenie normalnych w Unity można szybko naprawić błędy cieniowania

Źródło: Blender.

W przypadku modeli tak prostych jak sześciiany, stożki czy kule problem cieniowania można szybko rozwiązać w Unity. Trzeba tylko zaznaczyć właściwą siatkę w panelu *Project* (projekt), po czym w panelu *Inspector* wybrać z listy rozwijanej *Normals* (normalne) opcję *Calculate* (oblicz). (Nie zapomnij kliknąć potem przycisku *Apply*, czyli „zastosuj”, aby zatwierdzić wprowadzone zmiany). Unity na podstawie kątów między ściankami ustali, które krawędzie mają być wygładzone, a które powinny pozostać ostre. W rezultacie otrzymasz stożek wyglądający niemal tak samo jak w Blenderze (zob. rysunek 2.11). Możesz zatem powiedzieć, że między aplikacjami występuje relacja podobieństwa 1:1.

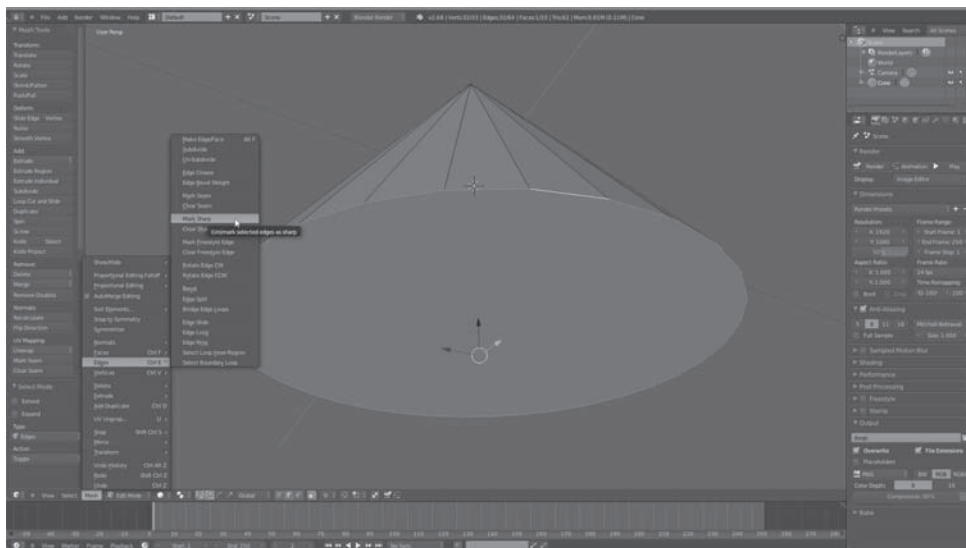
Powyzsza metoda „naprawiania” błędów cieniowania ma jednak istotne ograniczenia. Jest to działanie automatyczne i nie masz żadnego wpływu na to, które krawędzie zostaną zacieniowane ostro, a które łagodnie. W przypadku stożka jest to wystarczające, ale przecież nie tylko takie siatki chciałbyś importować. Dlatego musimy wrócić do Blendera i tam odpowiednio przygotować model do eksportu. A zatem, jeśli wraz ze mną przenośiłeś stożek za pośrednictwem pliku *.blend*, usuń go teraz z Unity i ponownie otwórz Blendera.

Ostrość krawędzi i modyfikator *Edge Split*

W poprzednim punkcie pokazałem jeden sposób na rozwiązanie problemu złego cieniowania, a teraz zaprezentuję metodę pewniejszą i najczęściej stosowaną.

Jeśli chcesz, żeby po zaimportowaniu do Unity siatka wyglądała prawidłowo i nie ufasz zbyt wielu mechanizmom przeliczania normalnych w tej aplikacji, musisz jeszcze w Blenderze wskazać dokładnie, które krawędzie mają pozostać ostre. **Ostra krawędź** to takie miejsce na powierzchni siatki, gdzie spotykają się dwie ścianki, a ich cieniowania pozostają całkowicie odrębne — nie są w żaden sposób uśredniane. Zazwyczaj są to kany takich brył jak sześcian czy graniastosłup, ale mogą to być także nagłe załamania ścian pod kątem 90°. Natomiast większość obiektów o kształtach organicznych, np. ludzka twarz, ma powierzchnie gładkie i nie ma tam miejsca na ostre krawędzie.

W przykładowym stożku powinieneś wskazać jako ostre krawędzie tworzące obwód jego podstawy, tam bowiem łączą się dwie zupełnie odrębne powierzchnie. Zaznacz więc cały obwód podstawy, po czym wybierz polecenie *Mesh/Edges/Mark Sharp* (siatka/krawędzie/oznacz jako ostre) — tak jak na rysunku 2.12.

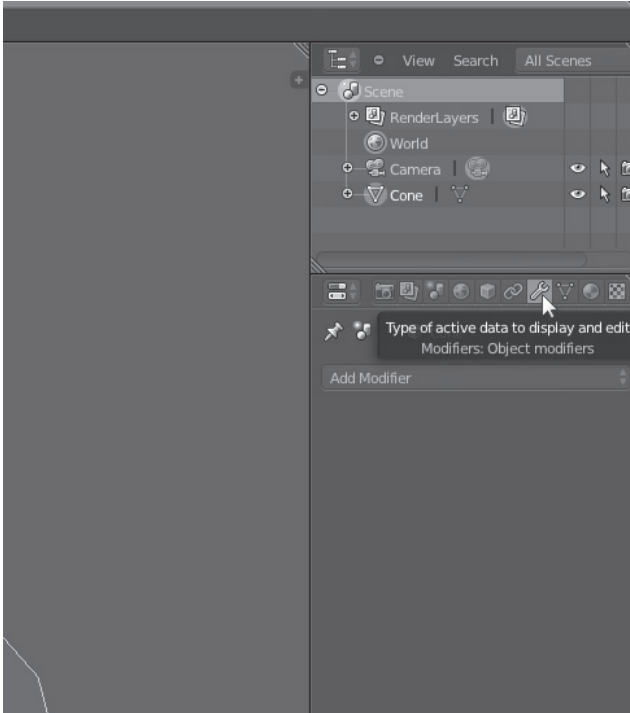
Rysunek 2.12. Krawędzie na obwodzie podstawy stożka oznacz jako ostre

Źródło: Blender.

Wskazanie krawędzi, które powinny być ostre, to dopiero pierwszy krok. Teraz trzeba jeszcze poddać siatkę działaniu modyfikatora o nazwie *Edge Split* (rozcinianie krawędzi), który porozcina siatkę wzdłuż ostrych krawędzi i w ten sposób wymusi na Unity odrębne cieniowanie rozłącznych powierzchni. Nie bój się, że przez taki zabieg zniszczysz siatkę, bo wszystko dzieje się w sposób odwracalny — modyfikator działa w Blenderze i zawsze możesz go wyłączyć, a wtedy siatka powróci do stanu pierwotnego (z nierozciętymi krawędziami).

Aby zastosować modyfikator *Edge Split*, wykonaj następujące czynności:

1. Zaznacz siatkę stożka.
2. Otwórz zakładkę *Object modifiers* (modyfikatory obiektu) panelu *Properties* (właściwości) — rysunek 2.13.

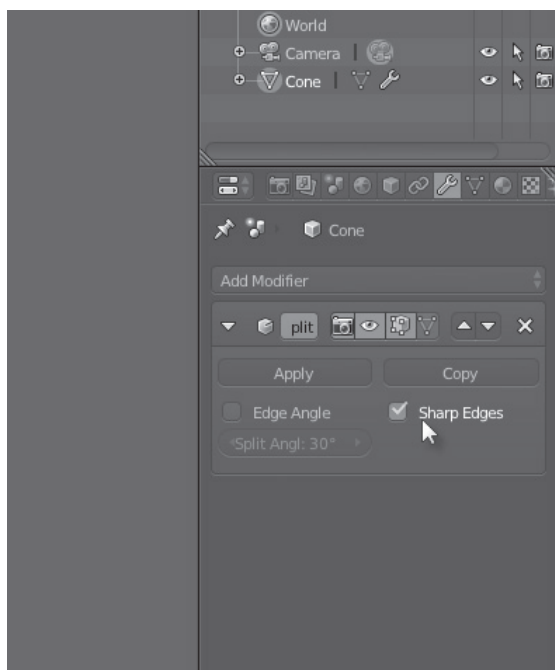
Rysunek 2.13. Modyfikator *Edge Split* znajduje się na zakładce *Object modifiers*

Źródło: Blender.

3. Na zakładce *Object modifiers* rozwiń listę *Add Modifier* (dodaj modyfikator) i wskaż opcję *Edge Split*. Modyfikator o takiej właśnie nazwie zostanie przypisany do obiektu stożka.
4. W właściwościach modyfikatora wyłącz opcję *Edge Angle* (kąt krawędzi), ale pozostaw włączoną funkcję *Sharp Edges* (ostre krawędzie) — tak jak na rysunku 2.14. W ten sposób nakażesz Blenderowi rozcięcie siatki tylko wzdłuż tych krawędzi, które oznaczyłeś jako ostre, a nie na podstawie kąta między przyległymi ściankami.

Ostrzeżenie

Nie klikaj przycisku *Apply* (zastosuj) w właściwościach modyfikatora (zob. rysunek 2.14), bo spowodujesz zatwierdzenie wprowadzonych zmian, a to będzie oznaczało, że staną się nieodwracalne. Po prostu zostaw modyfikator takim, jakim jest. Wrócisz do niego później, gdy będziesz eksportował stożek do pliku FBX.

Rysunek 2.14. Dodaj do stożka modyfikator *Edge Split*, aby wyostrzyć oznaczone krawędzie

Źródło: Blender.

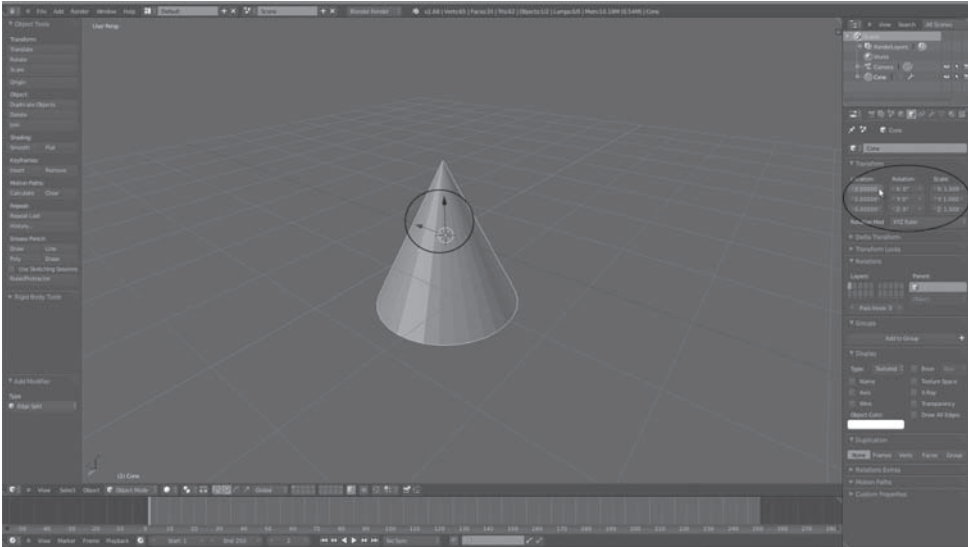
Uwaga

Zatwierdzenie (zastosowanie) modyfikatora przypisanego siatce wprowadza zmiany „nieodwracalne”, albo inaczej „stałe”, w sensie umownym. Należy to rozumieć jako niemożność odłączenia modyfikatora od obiektu i w ten sposób anulowania skutków jego działania. Jedynym sposobem na przywrócenie stanu pierwotnego jest ręczne zmodyfikowanie siatki — przez ponowne ustawienie wierzchołków, krawędzi i ścianek.

Środek obiektu

Zarówno w Unity, jak i w Blenderze każdy obiekt ma określony punkt, zwany w Unity środkiem transformacji (*pivot*), a w Blenderze po prostu środkiem (*origin*). (Ja będę używał nazwy blenderowej). Jest to punkt odniesienia dla geometrii siatki. Jeśli ją przesuniesz do nowego położenia o określonych współrzędnych scenicznych, to właśnie tam znajdzie się jej środek. Jeśli ją będziesz obracał, to właśnie ten punkt będzie środkiem obrotu. Krótko mówiąc: jest to początek lokalnego układu współrzędnych siatki. Gdy ją eksportujesz z Blendera, zapewne chciałbyś, aby położenie tego punktu było takie jak należy. Właśnie teraz pokażę Ci, jak to osiągnąć. Na rysunku 2.15 zaznaczyłem zarówno środek stożka, jak i miejsce na zakładce *Object* (obiekt), gdzie możesz odczytać jego położenie we współrzędnych globalnych. (Gizmo transformacji jest umieszczone dokładnie w środku siatki).

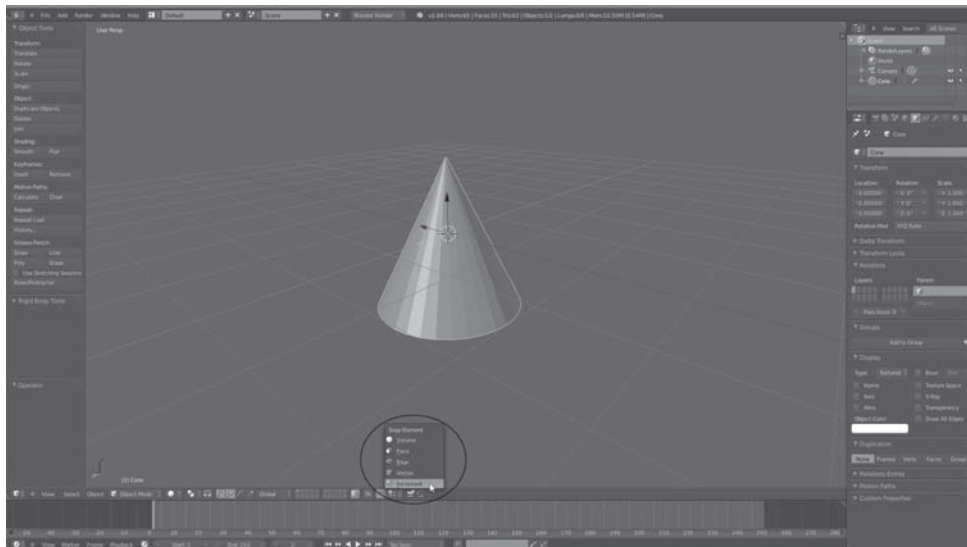
Rysunek 2.15. Globalne (światowe, sceniczne) współrzędne położenia zaznaczonego obiektu można odczytać na zakładce Object panelu Properties. W oknie widokowym środek obiektu jest wskazywany przez gizmo transformacji

Źródło: Blender.

Podczas modelowania w Blenderze często środek obiektu ląduje nie tam, gdzie byśmy chcieli. Czasami trzeba go umieścić w ściśle określonym położeniu względem siatki. Na przykład gdy obiektem jest postać człekokształtna, wskazane jest umieszczenie środka jej siatki na dolnej powierzchni stopy, żeby po zaimportowaniu do Unity właśnie tą częścią stykała się z podłożem.

Na rysunku 2.15 środek stożka domyślnie pokrywa się z jego środkiem masy. (Wskazuje na to położenie gizma transformacji). Widać też, że pokrywa się on również z początkiem globalnego układu współrzędnych. Załóżmy, że chcesz go umieścić na podstawie stożka, aby przy współrzędnych globalnych równych (0,0,0) była spoczywała na podłożu, a nie pod nim. Żeby to uzyskać, wykonaj następujące czynności:

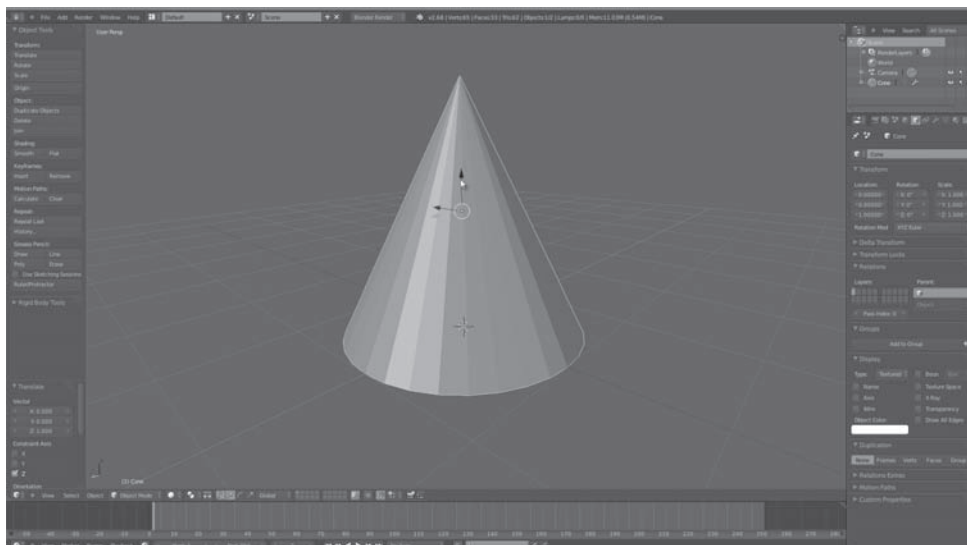
1. W oknie widokowym Blendera zaznacz stożek.
2. Włącz przyciąganie przyrostowe (*Incremental Snapping*) w sposób pokazany na rysunku 2.16. Jeśli teraz będziesz przesuwając stożek, będzie się on przemieszczał skokowo zgodnie z odległościami między liniami blenderowej siatki konstrukcyjnej, a nie płynnie jak przy przesuwaniu swobodnym.
3. Za pomocą gizma transformacji przesun stożek w górę, aby jego podstawa znalazła się w siatce konstrukcyjnej. Zauważ, że w Blenderze oś skierowana do góry to oś Z i w trakcie przesuwania stożka w górę zmienia się wartość tej współrzędnej. Teraz położenie stożka powinno być określone wartościami (0,0,1). Jednak środek siatki przesunął się wraz z nią. Spójrz na rysunek 2.17. Stożek spoczywa na podłożu, tak

Rysunek 2.16. Włącz przyciąganie przyrostowe, aby móc przesuwać obiekt skokowo zgodnie z siatką konstrukcyjną

Źródło: Blender.

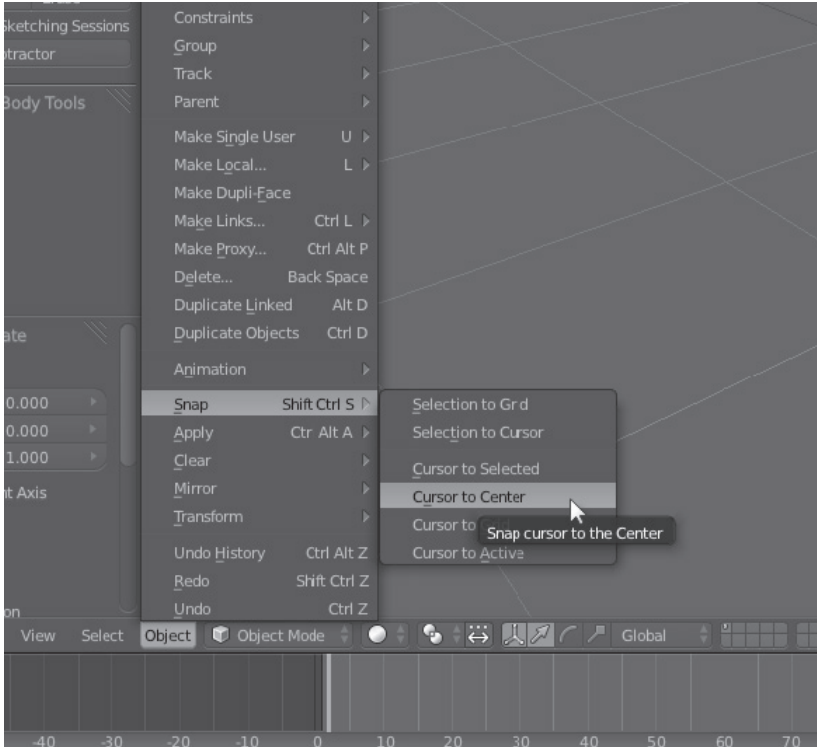
jak chcieliśmy, ale jego środek (wskazywany przez gizmo transformacji) nadal pokrywa się ze środkiem masy, a nie z podłożem. Musimy to tak skorygować, żeby bez przesuwania siatki jej środek znów znalazł się w punkcie o współrzędnych globalnych (0,0,0).

Rysunek 2.17. Przesunięcie stożka w górę spowodowało, że jego środek nie jest już w początku globalnego układu współrzędnych

Źródło: Blender.

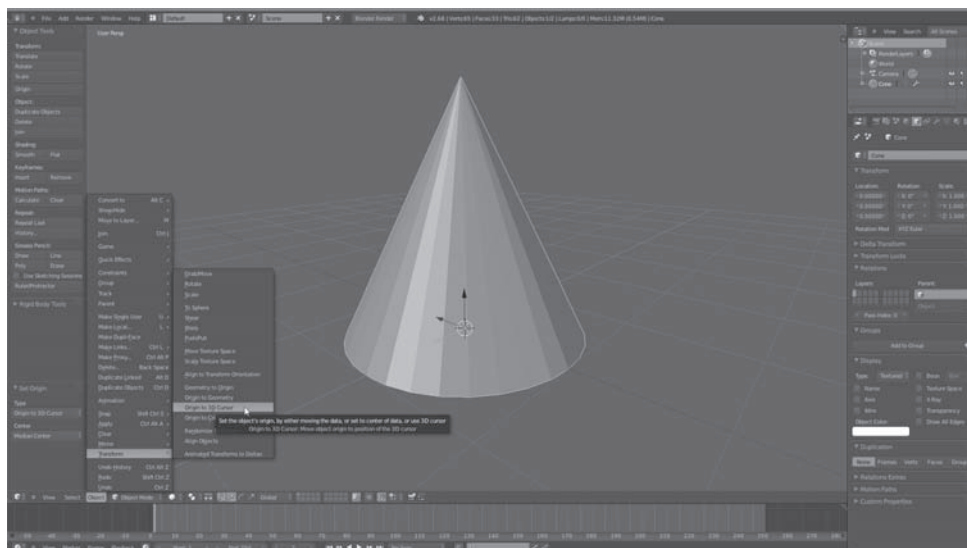
4. Aby z powrotem umieścić środek stożka w początku globalnego układu współrzędnych, użyj blenderowego kursora 3D (widoczny w oknie widokowym jako włosowaty krzyżyk celowniczy). Ustaw ten kursor w początku układu współrzędnych globalnych. W tym celu wybierz polecenie *Object/Snap/Cursor to Center* (obiekt/przyciągnij/kursor do środka) — tak jak na rysunku 2.18.

Rysunek 2.18. W ramach przygotowań do przesunięcia środka stożka ustaw kursor 3D w początku globalnego układu współrzędnych

Źródło: Blender.

5. Po ustawieniu kursora 3D w początku globalnego układu współrzędnych przyciągnij do niego środek stożka. W ten sposób początek lokalnego układu współrzędnych siatki pokryje się z początkiem układu globalnego. Aby to zrealizować, zaznacz siatkę stożka (jeśli jeszcze nie jest zaznaczona), a następnie wybierz *Object/Transform/Origin to 3D Cursor* (obiekt/przekształć/środek do kursora 3D). Gizmo transformacji przesunie się do środka globalnego układu współrzędnych, a to będzie oznaczało, że tam też znajduje się środek stożka. Co więcej, współrzędna Z stożka będzie teraz miała wartość 0, a nie, jak dotychczas, 1. Rezultat jest pokazany na rysunku 2.19.

Rysunek 2.19. Umieść środek siatki w środku sceny, a proces importu w Unity będzie bardziej przewidywalny

Źródło: Blender.

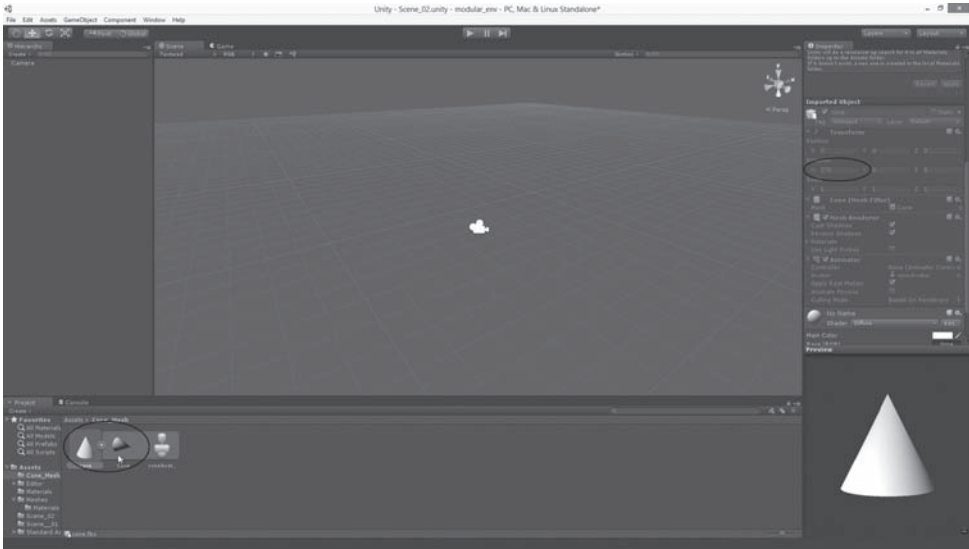
Obracanie obiektów

Niestety, to nie wszystko. Jest jeszcze kilka rzeczy do zrobienia, jeśli chcesz, aby przenoszenie siatki z Blendera do Unity przebiegło bezboleśnie i zakończyło się w sposób przewidywalny.

Aby zilustrować kolejne zadanie, jakie zostało do wykonania, rozważmy następujący scenariusz. Jeśli teraz przeniesiesz stożek z Blendera do Unity — czy to za pomocą pliku *.blend*, czy FBX — jego wygląd w panelu *Project* na pierwszy rzut oka będzie prawidłowy. Lecz jeśli przyjrzyś się uważniej, zauważysz, że coś jest nie tak z orientacją stożka. Wygląda, jakby był obrócony o 90° lub 270° . I rzeczywiście tak jest (rysunek 2.20). Zaznaczenie siatki w panelu *Project* i sprawdzenie jej transformacji w panelu *Inspector* w pełni potwierdza taką diagnozę. Podczas importu w Unity siatka została obrócona o 270° wokół osi X, chociaż w Blenderze jej obroty wokół każdej osi były zerowe (u Ciebie oś obrotu może być inna). Istnieje tutaj wyraźna rozbieżność. Mamy więc do czynienia z niedopasowaniem domyślnych orientacji obiektu w Blenderze i Unity.

Uwaga

Jeśli w tym stanie przeciągniesz siatkę z panelu *Project* i umieścisz ją w scenie Unity, najprawdopodobniej jej orientacja zostanie skorygowana automatycznie, a nawet jeśli tak się nie stanie, możesz to zrobić ręcznie za pomocą stosownego manipulatora. Niektórych takie rozwiązanie zadowala, ale mnie nie. Ja zawsze dążę do tego, by importowane siatki miały ustawienia standardowe — położenie (0,0,0), obrót (0,0,0) i skalę (1,1,1). Dzięki temu unikam kłopotów związanych z niewłaściwymi wartościami początkowymi tych trzech transformacji.

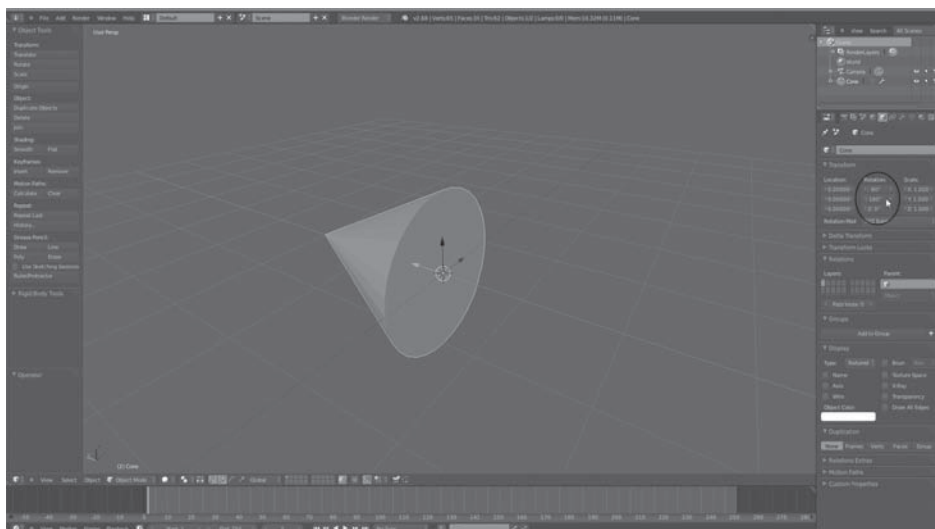
Rysunek 2.20. Podczas przenoszenia z Blendera do Unity siatka jest obracana wokół jednej z osi o 90° lub 270°

Źródło: Unity Technologies.

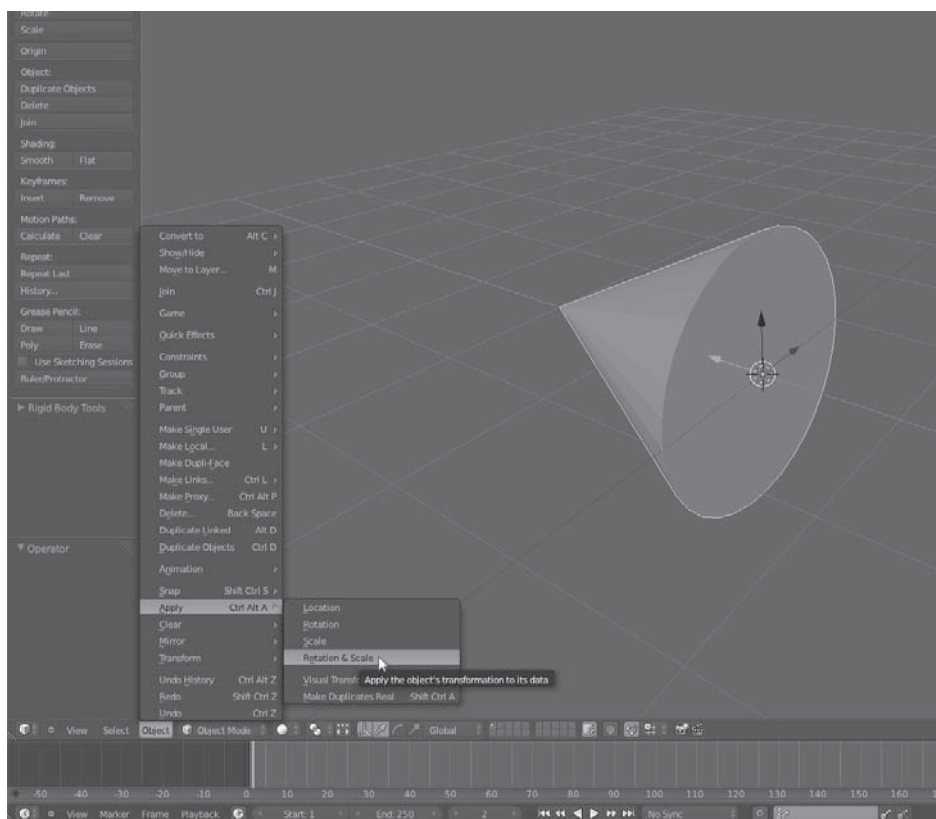
Problem z obrotem wynika z fundamentalnej rozbieżności między układami współrzędnych w Blenderze i w Unity. W Unity osią skierowaną do góry jest Y, a w Blenderze taką osią jest Z. Dlatego przy przejściu do przestrzeni o innej orientacji obiekt jest obracany o 90° lub 270° . Rozwiązanie polega na wykonaniu obrotu kompensacyjnego w programie macierzystym (Blenderze). Zabieg jest dwuetapowy. Pierwszy krok wykonamy teraz, a drugi dopiero po zapoznaniu się z blenderowym eksporterem FBX.

A zatem, jeśli razem ze mną wykonywałeś poprzednie czynności, usuń siatkę stożka w Unity i wróć do Blendera. W oknie widokowym zaznacz stożek i za pomocą odpowiedniej kontrolki w panelu *Properties* obróć go o -90° wokół osi X. Niektóre siatki będziesz musiał także obrócić o 180° wokół osi Y, aby po zaimportowaniu do Unity były zwrócone do ekranu przodem, a nie tyłem. Spójrz na rysunek 2.21.

Po wykonaniu kompensacyjnego obrotu musisz to przekształcenie zatwierdzić. Chodzi o takie „wypalenie” lub „zakodowanie” tego przekształcenia, żeby z blenderowego punktu widzenia nadal wszystkie obroty miały wartość zerową. Żeby coś takiego osiągnąć, upewnij się, że siatka jest zaznaczona, po czym wybierz polecenie *Object/Apply/Rotation & Scale* (obiekt/zastosuj/obróć i skalowanie) — rysunek 2.22. I to na razie wszystko! Wrócimy do tej kwestii, gdy będziemy eksportować model do pliku FBX.

Rysunek 2.21. Przed wyeksportowaniem do formatu FBX nadaj siatce odpowiednią orientację
Źródło: Blender.

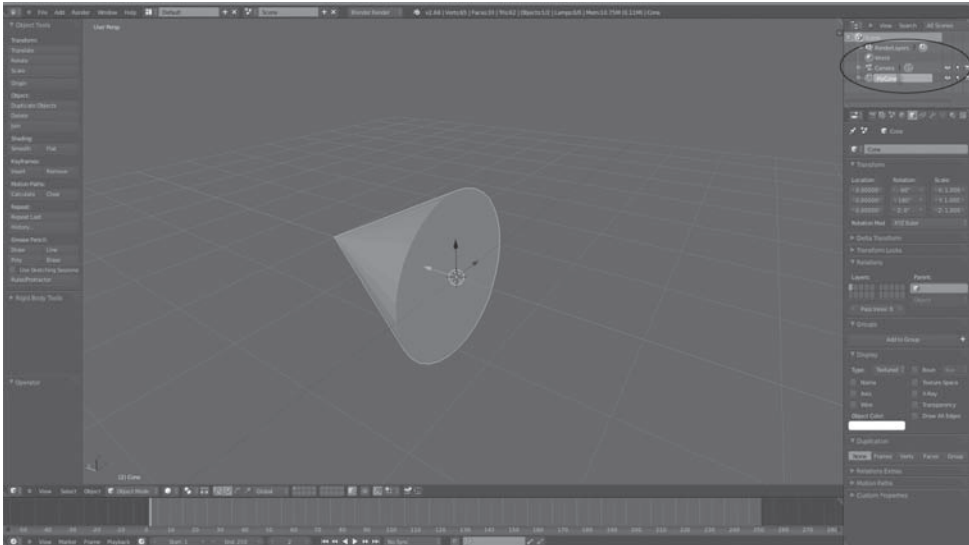

Rysunek 2.22. Zatwierdź transformację obiektu
Źródło: Blender.

Nazywanie obiektów

Ten etap procesu eksportowania jest opcjonalny. Przecież możesz z powodzeniem przenieść model do Unity bez nadawania mu specjalnej nazwy, a dla gracza nie będzie to miało żadnego znaczenia. Lecz jeśli gra ma zawierać dużo rozmaitych modeli, to warto poświęcić trochę czasu i ponadawać im jakieś sensowne nazwy, aby później można było łatwiej znaleźć to, czego się szuka. Nie lekceważ tej sprawy, bo bez dobrego systemu nazewnictwa szybko wkrada się bałagan i organizacja pracy zaczyna kuleć. Dlatego nadawaj nazwy modelom już w Blenderze.

Blender automatycznie przypisuje stożkowi nazwę *Cone* (stożek). Jednak na ogół będziesz chciał zmienić taką domyślną nazwę na bardziej unikatową. Spróbujmy zatem nadać stożkowi nazwę *MyCone* (mój stożek). W tym celu zaznacz bryłę w oknie widokowym, dwukrotnie kliknij jej dotychczasową nazwę w panelu *Outliner* (organizator) i zastąp ją nową (rysunek 2.23). I to wszystko! Teraz możemy rozpocząć eksportowanie siatki do pliku FBX.

Rysunek 2.23. Nadaj obiektowi sensowną nazwę, aby później móc sprawniej pracować

Źródło: Blender.

Eksportowanie do pliku FBX

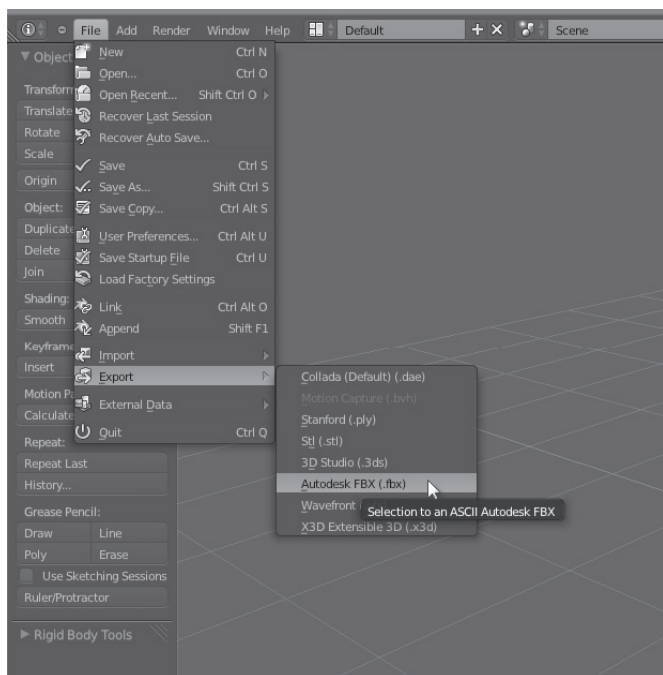
Wszystko, co robiliśmy do tej pory, było przygotowaniem do tego kroku. Teraz użyjemy blenderowego narzędzia eksportującego i za jego pomocą zapiszemy stożek w pliku FBX, aby stamtąd już bez żadnych niespodzianek mógł być zaimportowany w Unity.

Wcześniej uzasadniałem, dlaczego lepiej jest importować siatki w Unity z plików FBX, a nie z plików *.blend*, a teraz, podtrzymując wszystkie tamte stwierdzenia, chcę powiedzieć, że pliki *.blend* również powinny odgrywać ważną rolę w Twojej pracy. Nigdy nie

zapominaj o zapisywaniu swoich scen właśnie w tych plikach, bo tylko dzięki temu będziesz miał do nich pełny dostęp i w razie potrzeby będziesz mógł wprowadzać niezbędne zmiany. Jeśli zdecydujesz się na modyfikowanie siatki, nie wczytuj jej do Blendera z pliku FBX, lecz załaduj ją z pliku *.blend*. Plik FBX traktuj wyłącznie jako medium pośredniczące w przenoszeniu modeli z Blendera do Unity. Dlatego zanim wyeksportujesz siatkę do pliku FBX, zapisz ją w pliku *.blend*, wydając Blenderowi standardowe polecenie *File/Save* (plik/zapisz).

Aby zaznaczoną siatkę wyeksportować do pliku FBX, wykonaj następujące czynności:

1. Zaznacz przeznaczoną do eksportu siatkę i wybierz *File/Export/Autodesk FBX (.fbx)* (plik/eksportuj/Autodesk FBX) — rysunek 2.24. Otworzy się okno narzędzia eksportującego z wieloma opcjami i parametrami eksportu. Dla siatek nieanimowanych, czyli takich jak stożek, najlepsze będą ustawienia pokazane na rysunku 2.25.

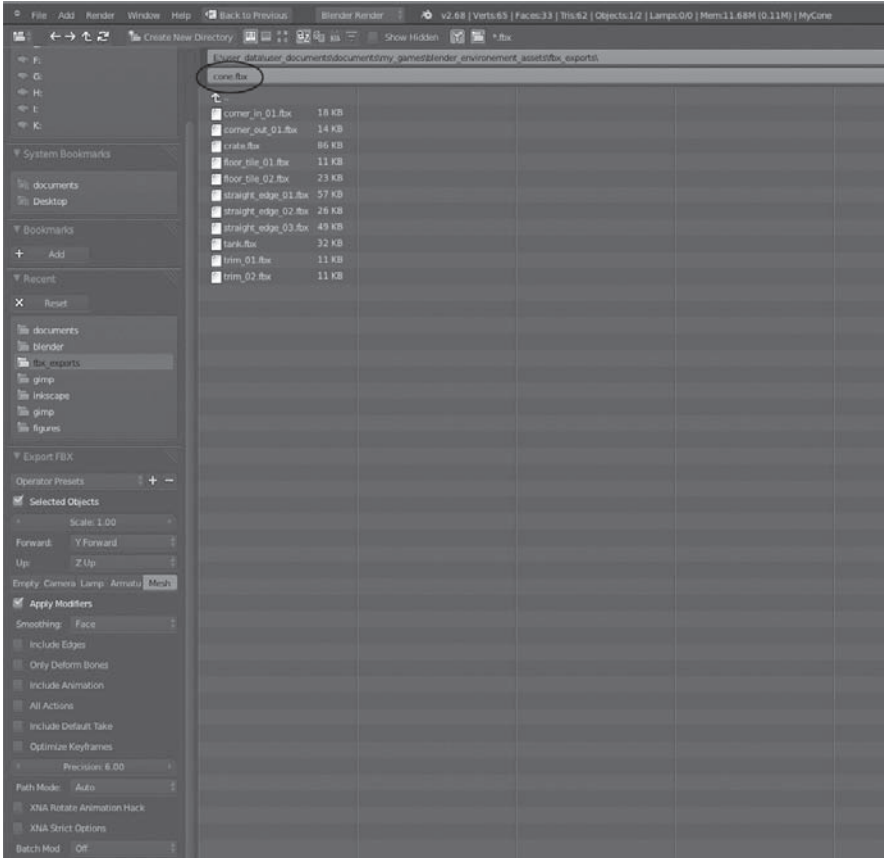

Rysunek 2.24. Przed rozpoczęciem eksportu zaznacz właściwą siatkę

Źródło: Blender.

2. Nadaj plikowi sensowną nazwę. Ja wpisałem *Cone.fbx*, co widać na rysunku 2.25. Każda eksportowana siatka powinna mieć własną, unikatową i opisową nazwę.
3. Na rolicie *Export FBX* (eksport FBX) zaznacz opcję *Selected Objects* (zaznaczone obiekty). Spowoduje to, że wyeksportowane zostaną tylko obiekty zaznaczone, a nie cała scena. Jeśli nie włączysz tej opcji, wszystkie siatki zostaną skomasowane w jedną grupę i wyeksportowane.

Rysunek 2.25. Ustawienia eksportu dla siatek statycznych

Źródło: Blender.

Uwaga

Parametr *Scale* (skala) ma domyślną wartość 1.00 i w większości przypadków byłaby ona odpowiednia. Jednakże, jak się wkrótce przekonasz, Unity zupełnie pomija ten parametr bez względu na jego wartość. W zamian stosuje własną skalę o wartości 0.01, czy tego chcesz, czy nie. Później pokażę, jak sobie z tym problemem radzić.

- Określ kierunki *Forward* (w przód) i *Up* (w górę). Jest to drugi etap procesu rozpoczętego w punkcie „Obracanie obiektów”. Ustawienia te w połączeniu z odpowiednią orientacją obiektu w scenie gwarantują mu właściwą orientację również po zaimportowaniu w Unity. Zazwyczaj kierunki te należy ustawiać zgodnie z kierunkami osi w Blenderze, czyli w polu *Forward* należy ustawić *Y Forward*, a w polu *Up* — *Z Up*. Czasami będziesz musiał trochę pokombinować z tymi ustawieniami, zanim siatka zostanie zaimportowana ze standardowymi wartościami transformacji, czyli z położeniem (0,0,0), obrotem (0,0,0) i skalą (1,1,1), a mimo to będzie miała właściwą orientację.

5. Upewnij się, że zaznaczona jest opcja *Apply Modifiers* (zastosuj modyfikatory). Jest to konieczne, aby wszystkie modyfikatory przypisane siatce, włącznie z *Edge Split* (opisanym w punkcie „Ostrość krawędzi i modyfikator Edge Split”), zostały zaktualizowane w eksportowanej siatce. (Opcja ta nie spowoduje zatwierdzenia żadnego modyfikatora w pierwotnej blenderowej scenie; ma wpływ jedynie na siatkę, która jest generowana podczas eksportu i zapisywana w pliku FBX).
6. Dla siatek nieanimowanych (statycznych) wyłącz opcje *Include Animation* (dołącz animację) i *Optimize Keyframes* (optymalizuj klatki kluczowe). O eksportowaniu siatek animowanych będzie mowa w dalszej części książki.

Uwaga

Zamiast FBX możesz użyć formatu Collada (.dae). Użyj wtedy polecenia *File/Export/Collada* (plik/eksportuj/Collada). Format ten obsługuje siatki zarówno statyczne, jak i animowane. Więcej informacji na jego temat znajdziesz pod adresem: <https://collada.org/>.

Zawartość pliku FBX

Podczas eksportowania Blender tworzy plik FBX możliwy do odczytania w Unity. Przyjrzyjmy mu się nieco dokładniej. Warto to zrobić, bo plik zawiera czytelne dla człowieka (tekst ASCII) i edytowalne zapisy właściwości eksportowanej siatki. W razie potrzeby można tu jeszcze coś poprawić. Do przeglądania i edycji zawartości takiego pliku można użyć dowolnego edytora tekstowego, takiego jak Notepad, Notepad++ czy nawet MonoDevelop (rysunek 2.26).

Rysunek 2.26. Pliki FBX zawierają czytelny dla człowieka tekst ASCII, który można modyfikować w dowolnym edytorze tekstowym lub zintegrowanym środowisku programistycznym (IDE)

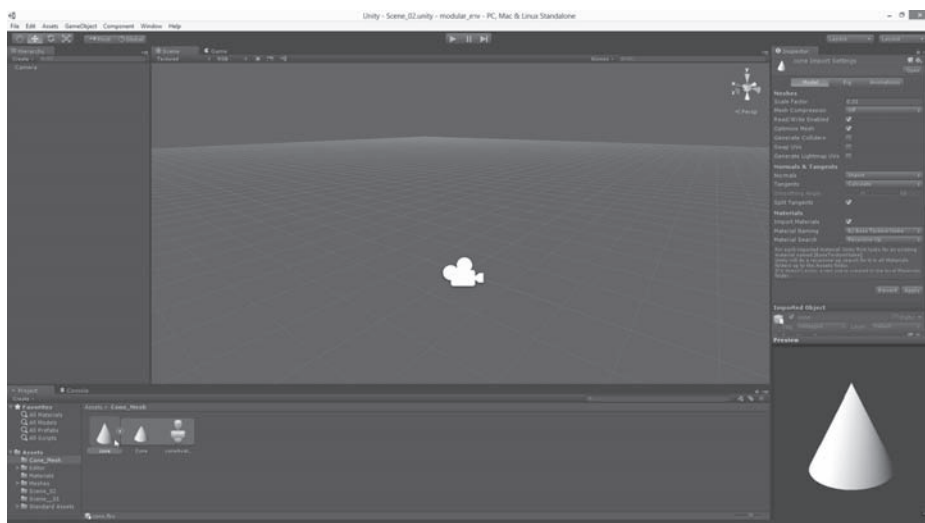
Źródło: MonoDevelop.

Uwaga

Teoretycznie ręczne manipulowanie w prawidłowo wyeksportowanych plikach FBX nie powinno być potrzebne. Ale mimo wszystko warto wiedzieć, że taka możliwość istnieje. Warto też wiedzieć, że pliki te można analizować i przetwarzać również w trybie wsadowym.

Ćwiczenie: importowanie plików FBX w Unity

Po wyeksportowaniu siatki FBX z Blendera zapewne będziesz chciał ją zaimportować w Unity, aby tam dołączyć ją do gry. W tym celu po prostu przeciągnij odpowiedni plik z Eksploratora (Windows) lub Findera (Mac OS) na panel *Project* w Unity (rysunek 2.27). Ale to jeszcze nie wszystko. Najprawdopodobniej pewne ustawienia będą wymagały dostosowania. W tym ćwiczeniu zajmiemy się również takimi sprawami.

Rysunek 2.27. Importowanie plików FBX do panelu *Projekt* w Unity

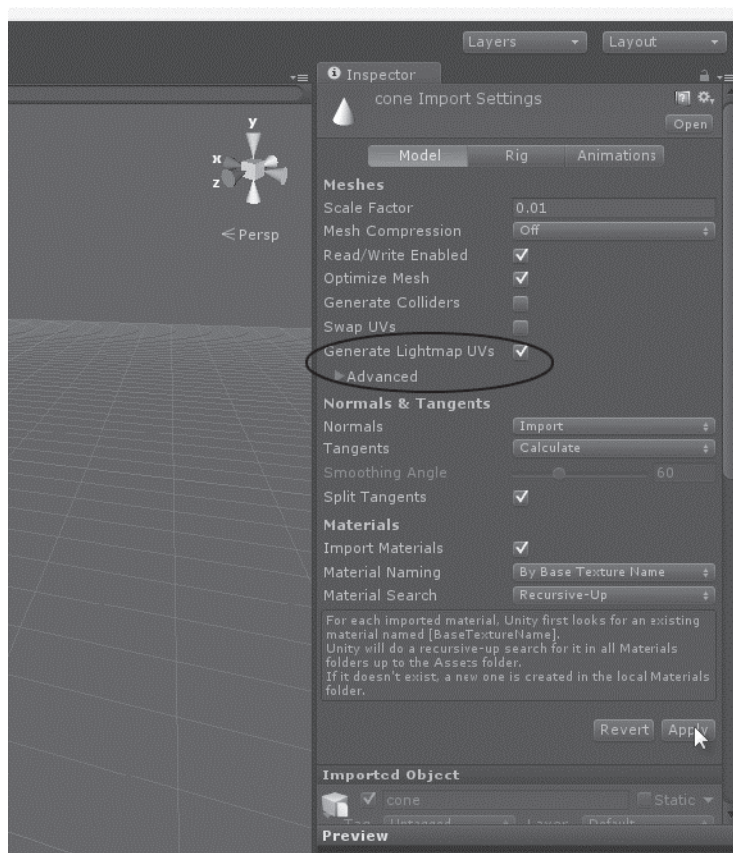
Źródło: Unity Technologies.

Współrzędne UV mapy światła

Gdy będziesz importował statyczną siatkę terenu, budowli lub innego elementu środowiska gry, zapewne będziesz chciał ją oświetlić metodą mapowania światła. Do realizacji tego rodzaju oświetlenia możesz użyć narzędzia *Beast Lightmapper* dostępnego w Unity po wybraniu polecenia *Window/Lightmapping* (okno/mapowanie światła). **Mapowanie światła** polega na określaniu, jak dana siatka reaguje na panujące w jej otoczeniu warunki oświetleniowe — jakie rzuca cienie, jakie tworzy odbłaski — i zapisywaniu takich informacji w formie specjalnej tekstury. Tekstura taka, zwana **mapą światła**, jest potem nakładana na powierzchnię siatki, co sprawia, że ta ostatnia wygląda, jakby rzeczywiście była oświetlona.

Dzięki takim zabiegom ani procesor graficzny, ani główny nie muszą na bieżąco obliczać efektów oświetleniowych. Jednak żeby coś takiego się udało, zaimportowane siatki muszą mieć przypisane współrzędne mapy światła. Współrzędne te to specjalne dane matematyczne określające, w jaki sposób tekstura z mapą światła ma być odwzorowana na powierzchni siatki. Bez nich mapowanie światła może dać wynik daleki od oczekiwanego. Wartości tych współrzędnych możesz wyznaczyć ręcznie w Blenderze, ale możesz też zlecić to zadanie odpowiednim funkcjom Unity.

Jeśli zdecydujesz się na ten drugi sposób, zacznij od zaznaczenia siatki w panelu *Project*, aby wyświetlić jej właściwości w panelu *Inspector*. Potem po prostu włącz opcję *Generate Lightmap UVs* (generuj współrzędne mapy światła) i kliknij przycisk *Apply* (zastosuj) — tak jak na rysunku 2.28. W większości przypadków otrzymasz rezultat prawidłowy, kłopot mogą sprawić jedynie siatki o kształtach okrągłych lub organicznych i wtedy będziesz musiał sam wyznaczyć te współrzędne za pomocą odpowiednich narzędzi Blendera. Więcej informacji na ten temat znajdziesz w następnym rozdziale.

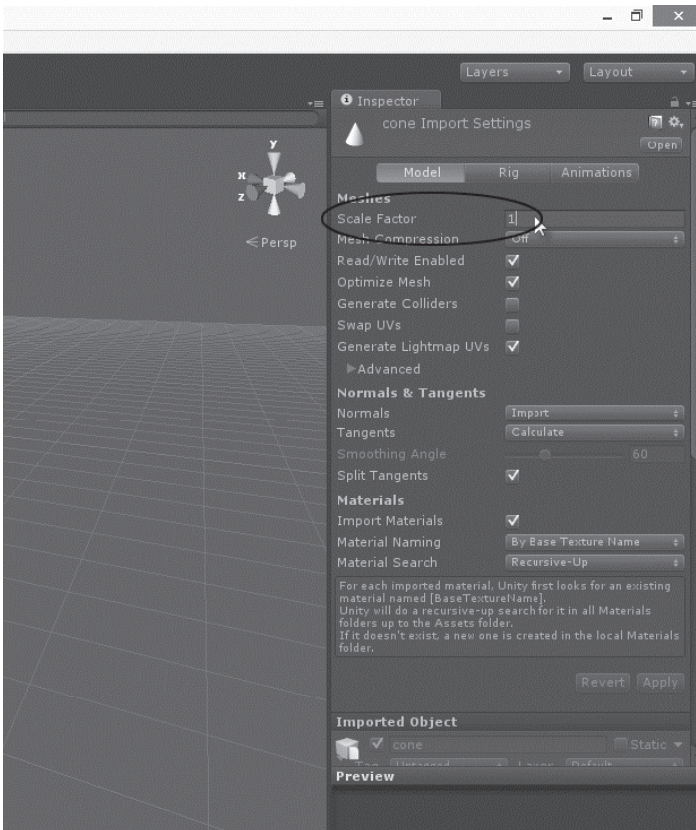

Rysunek 2.28. Automatyczne generowanie współrzędnych mapy światła dla zaimportowanej siatki

Źródło: Unity Technologies.

Współczynnik skali

Dla każdej importowanej siatki FBX Unity automatycznie ustala współczynnik skali o wartości 0,01 i nie ma tu znaczenia, jaka wartość jest zapisana w importowanym pliku. W rezultacie siatka przyjmuje rozmiary dużo mniejsze niż te, które powinna mieć zgodnie z projektem. Czasami będziesz musiał wykonać mocne zbliżenie, żeby ją w ogóle zobaczyć. Problem można rozwiązać przez zwiększenie wartości parametru *Scale Factor* (współczynnik skali) do poziomu 1 (rysunek 2.29). Jednakże przy większej liczbie importowanych siatek lub wielokrotnym importowaniu tej samej siatki (ze względu na częste modyfikacje) ciągle powtarzanie tej samej czynności szybko staje się męczące.

Rysunek 2.29. Zmiana współczynnika skali na 1 (zamiast 0,01)

Źródło: Unity Technologies.

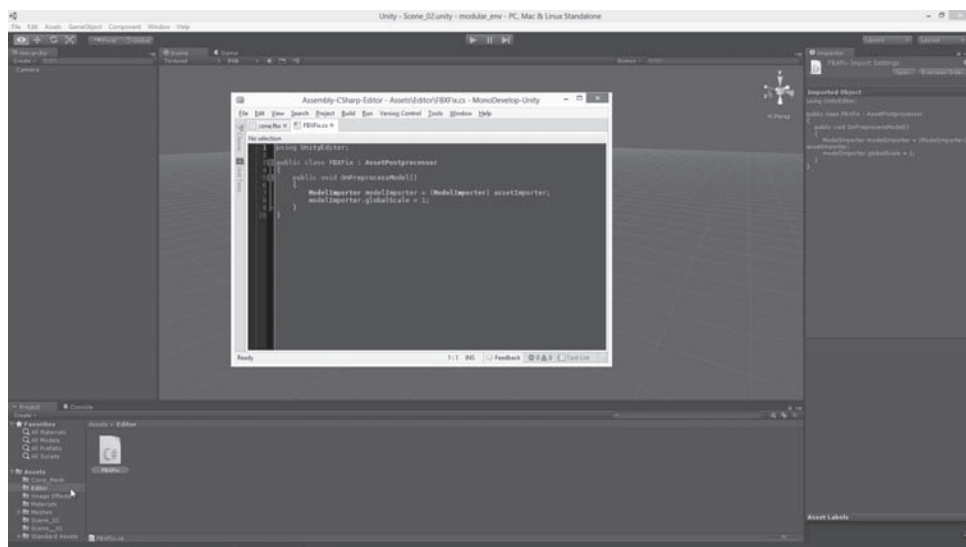
Metoda alternatywna polega na napisaniu skryptu, który zmusi Unity do określonego zachowania podczas importowania siatek — w tym przypadku do ustawiania za każdym razem współczynnika skali o wartości 1. Skrypt będzie działał automatycznie i już nigdy nie będziesz musiał ręcznie poprawiać tego parametru. Aby to uzyskać, utwórz w panelu *Project* nowy skrypt w języku C# i nazwij go `FBXFix.cs` (poprawianie FBX). Następnie umieść w tym skrypcie następujący kod:

```

using UnityEditor;
public class FBXFix : AssetPostprocessor
{
    public void OnPreprocessModel()
    {
        ModelImporter modelImporter = (ModelImporter) assetImporter;
        modelImporter.globalScale = 1;
    }
}

```

Gotowy skrypt umieść w folderze *Editor* (edytor). (Jeśli taki folder nie istnieje w bieżącym projekcie, utwórz go). Żeby skrypt działał, musi się znajdować właśnie w takim folderze (rysunek 2.30). Aby go przetestować, zaimportuj nowy plik FBX. Współczynnik skali powinien mieć teraz wartość 1!

Rysunek 2.30. Odpowiedni skrypt w folderze *Editor* ustawi współczynnik skali importowanej siatki na 1

Źródło: Unity Technologies.

A zatem możesz już eksportować modele z Blendera i importować je do Unity z zachowaniem niemal pełnej wierności.

Podsumowanie

Rozdział ten poświęciłem opisowi czynności związanych z przenoszeniem modeli między Blenderem a Unity. Mówiąc krótko: gdy dwa różne programy wymieniają między sobą dane, bardzo często część tych danych jest tracona lub zmieniana. W przypadku Blendera i Unity do przenoszenia danych można użyć plików *blend* lub FBX. W tym rozdziale starałem się wykazać, że pliki FBX nadają się do tego celu znacznie lepiej. Ale jak miałeś okazję się przekonać, temat jest znacznie szerszy niż tylko wybór

formatu plików. Żeby siatka przeniesiona z Blendera do Unity wyglądała jak najlepiej, trzeba wykonać jeszcze kilka dodatkowych czynności. Niezbędne jest oznakowanie ostrych krawędzi siatki, nadanie jej odpowiedniej orientacji, właściwe umiejscowienie środka transformacji itp. Wszystko, co tutaj napisałem, odnosi się do każdej siatki, niezależnie od jej rodzaju. Siatki animowane mają dodatkowe wymagania, ale tym zagadnieniem zajmiemy się dokładniej w jednym z dalszych rozdziałów. Natomiast tematem następnego rozdziału będzie specyficzny rodzaj siatek statycznych, mianowicie modułowe siatki środowiskowe.

SKOROWIDZ

A

agent, 282
animacja, Animation, 149, 152
    automatyczne kluczowanie, 152
    eksportowanie, 156
    klatka kluczowa, 150
    liczba klatek, 155
    retargetowanie, 161
    wypalanie, 166, 170
    wzdłuż ścieżki, 166
animowanie ruchu, 166
animuj ścieżkę, Animate Path, 169
aplikacja
    Anime Studio Pro, 298
    Audacity, 298
    Blender, 14
    BMFont, 295
    GIMP, 14, 271, 288
    Inkscape, 290
    Krita, 292
    LibreOffice, 297
    MakeHuman, 288
    MonoDevelop, 294
    MyPaint, 292
    SFXR, 299
    Synfig Studio, 293
    TexturePacker, 296
    Tiled, 293
    Unity, 14
aproxymowanie, 229
atak na obiekty, 201
atlas tekstur, 100

automatyczne
    generowanie współrzędnych, 72
    kluczowanie, 152
awatar, 186

B

Blender, 45
    tworzenie animacji, 151
    tworzenie terenu, 119
    wypalanie map, 265
błędy, 30
błędy cieniowania, 55, 57
budowanie, 40
budowanie grafu animatora, 165
burza mózgów, 24

C

cel, Target, 168
cel przyciągania, Snap Target, 225
chmury, Clouds, 141
ciemny motyw, 46
cienie, 55
cieniowanie, Shading, 56, 85
cień kontaktowy, contact shadow, 262
cofanie operacji, 92
cykliczność, 145

D

dane kolizyjne, 105
dane trwałe, persistent data, 235
definiowanie kluczy kształtu, 174
DI, Dependency Injection, 190

długość, Length, 119
 animacji, 155
 łańcucha, Chain Length, 180
 dodaj teksturę, Add Texture, 116
 dodatek Texture Paint Layer Manager, 137
 dodawanie tekstury, 116, 117
 dołącz animację, Include Animation, 70
 domyślna orientacja obiektu, 64
 dopracowanie projektu, 30
 droga, 143
 duplikaty, 92
 dzielenie siatki, 121
 dziesiętkowanie, Decimate, 130, 231
 dziesięcioetapowy tok pracy, 21

E

edycja proporcjonalna, 121, 123
 edytor
 współrzędnych UV, 103
 wykresów, Graph Editor, 159
 edytuj tekstury, Edit Textures, 116
 eksport do FBX, 55
 eksportowanie
 animacji, 156, 157
 do formatu FBX, 66
 do pliku FBX, 67
 postaci, 157
 zrigowanej siatki, 183, 184
 zrigowanych postaci, 182
 elementy gry, 33
 etap
 budowanie, 40
 burza mózgow, 24
 dopracowanie projektu, 30
 importowanie elementów gry, 34
 kodowanie, 37
 projekt wstępny, 27
 projektowanie poziomów, 36
 testowanie, 39
 tworzenie elementów gry, 33
 tworzenie prototypu, 29
 etykiety, 48

F

filtr siatki, Mesh Filter, 190
 folder
 Editor, 74
 Preferences, 239

format
 Collada, 182
 DAE, 184
 FBX, 55, 156, 183
 JSON, 241
 formaty
 dźwięku, 35
 filmów, 35
 obrazów, 35
 plików, 35
 siatek, 35
 FSM, finite state machine, 164
 funkcja
 ApplyDamage, 194
 Auto-Key, 152
 BroadcastMessage, 194
 DealDamage, 189, 192
 OnCastFireBallSpell, 189
 Proportional Editing, 121
 przyciągania, 85, 88
 SendMessage, 194, 202
 Sharp Edges, 59
 X-Axis Mirror, 178, 179

G

gatunek, 25
 GDD, game design document, 27
 generowanie
 chmur, 125
 siatki nawigacyjnej, 279
 tekstury, 124, 132, 140
 terenu, 112
 współrzędnych UV, 106
 generuj zderzacze, Generate Colliders, 105
 gęstość
 siatki, 120
 tekselowa, 102
 gizmo transformacji, 60, 62
 gładkie, Smooth, 121
 głębokość, Depth, 166
 głębokość fazowania, 168
 graf animatora, 165
 grupa docelowa, 26
 grupowanie wierzchołków, 94
 gry czasu rzeczywistego, 208

H

hierarchia obiektów, 203
 hierarchie, 194

I

IDE, Integrated Development Environment, 294
 importowanie
   elementów gry, 34
   kluczy kształtów, 176
   plików, 71
   pliku, 54
   zrigowanych postaci, 184
 intensywność odbicia, Bounce Intensity, 261
 interaktywne reorganizowanie siatki, 89
 interfejs Blendera, 46

J

język Python, 48

K

kant, Crease, 219
 kąt krawędzi, Edge Angle, 59
 kinematyka
   odwrotna, 181
   prosta, 180
 klasa
   Enemy, 189
   GUI, 197
   PlayerPrefs, 237, 238
   SaveState, 245–248
   Wizard, 189, 194, 201
 klatka
   kluczowa, keyframe, 70, 150
   końcowa, End Frame, 155
   początkowa, Start Frame, 158
   pośrednia, tween, 150
 klocek podstawowy, 82, 83
 klucze kształtu, Shape Keys, 173
 kluczowanie
   kształtów, 172
   wizualne, Visual Keying, 171
 kodowanie, 37
 kolekcja prefabrykatów, 107
 kolor światła firmamentu, 261
 komponent
   Box Collider, 190
   klasa Enemy, 192
   Light Probe Group, 275
   Mesh Filter, 190
   Mesh Renderer, 190
   Nav Mesh Agent, 283, 285

  Transform, 190
   Wizard, 192
 komponowanie renderingów, 271
 komunikat odrodzenia, 195
 komunikaty, 191, 202
 konfigurowanie
   interfejsu Blendera, 46
   klipu, 163
 kontroler animatora, 164
 kontrolki, 49
 kontury, Wire, 224
 kopia bezpieczeństwa, 83
 kości, 177
   deformowane, 182
   sterujące, 182
 kratka UV, 103
 krawędzie, 58
 krycie, Opacity, 114
 krzywa
   Beziera, 144
   funkcyjna, F-curve, 150
   zaniku, 122
 kursor 3D, 80, 81

L

liczba ścianek w siatce, 131
 lustro, Mirror, 94
 lustrzane odbicie, 218

Ł

łączenie, Merge, 130

M

malowanie teksturą, Paint Texture, 115, 131,
 134, 140, 142
   3D View, 138
   UV/Image Editor, 134
 mapa
   normalnych, 208
   okluzji otoczenia, 270, 273
   szachownicowa, 103
   światła, 71, 257
   kierunkowe, 260
   podwójne, 259
   pojedyncze, 259
   światła dla siatki, 106
   wysokości, 124

mapowanie
 normalnych, 208
 światła, Lightmapping, 71, 252, 255, 259
 UV, 98

Maya, 49

metoda

edycji proporcjonalnej, 121, 123
 kaskadowa, 24
 modułowa, 36, 78, 79
 pudełkowa, 209
 rzeźbienia, 127
 tekstury przemieszczeń, 124
 zagęszczania siatki, 120

miękkie zaznaczanie, Soft Selection, 121

miksowanie kształtów, 172

mirroring, 93

mnożenie, Multiply, 272

model, 161

biznesowy, 26
 szczegółowy, 209
 uproszczony, 209

modelowanie

3D, 89
 dróg, 144
 pudełkowe, 205
 terenu, 118–120
 wysokorozdzielcze, 205

moduł, 77

modułowe środowiska, 77

modyfikator

Decimate, 130, 232, 233
 Displace, 125, 126
 Edge Split, 58, 59, 60
 Mirror, 94, 213
 Multiresolution, 120, 215–217
 Shrinkwrap, 227–231
 Subdivision Surface, 213, 215

motyw Elsyiun, 47

motywy, Themes, 46

N

nakład pracy, 30

narzędzia

do retopologizacji modeli, 89
 malarskie, 138
 rzeźbiarskie, 127

narzędzie

Backface Culling, 85
 Beast Lightmapper, 71

Extrude, 144

Knife Project, 145, 147

Select Faces by Sides, 91

Subdivide, 119, 120

Transform, 87

Triangulate Faces, 90

natężenie światła firmamentu, 261

nazywanie obiektów, 67

n-kąty, 88

normalna, Normal, 84, 139

NotificationsManager, 198–201

numeracja klatek animacyjnych, 158

obiekt nadrzędny, 197

obiekty

aktywne, 202
 dynamiczne, 109
 statyczne, 109

oblicz, Calculate, 57

obracanie obiektów, 64

obsługiwane rozdzielczości, 26

odbicia, Bounces, 260

odczyt z pliku, 246

odejmowanie, Subtract, 129

odległość, 32

odłączanie tekstury, 143

odrzućcie ścianek, 85

odstęp między klatkami, Frame Step, 171

odtwarzanie, Frame Rate, 151

odwracanie normalnych, 84

odzyskiwanie rezultatów sesji, 52

ograniczenia

Auto-Key, 154
 mapy wysokości, 119

okluzja otoczenia, Ambient Occlusion, 260, 262, 269

okno

3D View, 138
 Blender User Preferences, 50
 Timeline, 155
 UV/Image Editor, 134

okrąg, Circle, 228

opcja

Alpha, 268
 Connected, 121
 Extend, 92
 Generic, 162

- Greater Than, 92
- Use Light Probes, 278
- opcje wypalania, 270
- opis szczegółów, 29
- opracowywanie modułów, 83
- optymalizacja tekstur, 79
- optymalność topologii, 118
- ostre krawędzie, Sharp Edges, 58, 59
- oś czasu, Timeline, 152
- oświetlenie
  - bezpośrednie, 260
  - dynamiczne, 252, 274
  - pośrednie, 260
  - statyczne, 252
- outsourcing, 34
- oznacz szew, Mark Seam, 99

P

parametr

- Brush Size, 114
- Edge Angle, 59
- Frame Step, 171
- Height, 119
- Heightmap Resolution, 114
- Length, 119
- Opacity, 114
- Preview, 216
- Radius, 129, 282
- Ratio, 232
- Render, 216
- Resolution, 257
- Scale, 69
- Scale Factor, 57, 73
- Sculpt, 216
- Smooth, 121
- Start Frame, 158
- Strength, 126
- Texture, 220
- View, 213
- Width, 119

parametry

- komponentu Nav Mesh Agent, 283
- mapowania światła, 261, 264
- tekstury, 268
- terenu, 113
- wyświetlania siatki, 97
- pędzel, Brush, 114, 128, 219

- planowanie pracy, 33
- platformy, 26
- plik, 20

- Enemy.cs, 193
- EnemyAI.cs, 284
- Wizard.cs, 193
- z obrazem, 142

pliki

- .blend, 54, 55
- binarne, 241
- FBX, 70
- JSON, 241
- skryptowe, 192
- XML, 240, 246

- płaszczyzna, Plane, 222

- pobieranie komponentu, 204

- podgląd, Preview, 124, 216

- podgląd awatara, 186

- podziel, Subdivide, 119, 214

polecenie

- Add Texture, 116
- Add/Curve/Path, 166
- Add/Mesh/Plane, 119, 222
- Animate Path, 169
- Assign, 95
- Bake Action, 170
- Calculate, 57
- Clear Constraints, 171
- Draw All Edges, 224
- Edit Textures, 116
- Extrude, 144
- Flip Normals, 84
- Generate Colliders, 105
- Include Animation, 70
- Insert Single Keyframe, 153
- Join, 101
- Mark Seam, 99
- Optimize Keyframes, 70
- Origin to 3D Cursor, 80
- Recover Last Session, 52
- Remove Doubles, 92
- Select, 95
- Select All, 84
- Smart UV Project, 125
- Subdivide, 119, 120, 214
- Undo, 92
- Unlink datablock, 143
- Unwrap, 99
- User Preferences, 97, 137

popychanie, Nudge, 219
 poszerz, Extend, 92
 powierzchnia wielokrotnie dzielona, 206
 prefabrykat, 107
 preferencje

- gracza, 237, 238
- użytkownika, User Preferences, 97

 problem z cieniowaniem, 56
 program Maya, 49
 programowanie zdarzeniowe, 187
 projekt wstępny, 27
 projektowanie

- komponentowe, 190
- poziomów, 36

 promienie Final Gather, 262
 promień, Radius, 129
 prototyp, 29
 próbnik światła, light probes, 253, 274
 przekształcenie, Transform, 87, 190
 przemieszczenie, Displace, 125
 przenoszenie

- animacji, 158
- modeli, 53

 przesyłanie danych, 245
 przezroczystość, 268
 przyciąganie, snapping, 225

- do powierzchni, 221, 226

 przyrostowe, Incremental Snapping, 61, 81, 86
 przypisywanie wierzchołków, 96
 przypisz, Assign, 95
 przyrost, Increment, 86
 przywracanie poprzedniej sesji, 53
 punkty kontrolne, 167
 Python, 48

R

raport operatorski, Dopesheet, 159
 rejestr systemowy, 239
 rejestracja klasy, 200
 renderer siatki, Mesh Renderer, 190, 277
 renderowanie, Render, 151, 216
 renderowanie cieni, 56
 rentgen, X-Ray, 224
 retargeting, 185
 retargetowanie animacji, 161
 retopologizacja, 205, 208, 221, 227, 234
 retopologizacja modeli, 89
 rigi, 177

rozdzielczość

- mapy światła, 257, 258
- siatki, 212
- terenu, 130, 131

 rozmiar

- pędzla, Brush Size, 114
- wierzchołka, 97

 rozpraszanie światła, 272
 rozsyłanie komunikatów, 195, 203
 rozwiń, Unwrap, 99
 rysuj wszystkie krawędzie, 224
 rzeźbiące wyciąganie, SculptDraw, 128
 rzeźbienie, Sculpt, 127, 216
 rzeźbienie terenu, 114, 123
 rzutowanie

- elementów, 225
- malowania, Project Paint, 139
- terenu, 126
- tnące, Knife Project, 145

S

scena, 190
 serializacja, 243, 244

- danych, 240
- klasy, 242

 siatka, Mesh, 67, 99

- high-poly, 206
- low-poly, 227
- nawigacyjna, 279, 280
- nawigacyjna, navmesh, 254
- niskorozdzielcza, 231
- statyczna, 77
- terenu, 127
- wielokątna, 88
- wysokorozdzielcza, 208

 silnik, 34
 siła, Strength, 126
 singletony, 201
 składniki kolizyjne, 106
 skrypt, 48, 73, 192
 sterownik, Controller, 165
 sterownik animatora, Animator Controller, 162, 164
 stosowanie prefabrykatów, 107
 stożek, Cone, 67
 symetria, Symmetry, 218
 system

- bytów, entity system, 191

Mecanim, 162
 NotificationsManager, 198
 powiadomień, 197
 sterowania, 50
 szczypanie, Pinch, 219
 szerokość, Width, 119
 sześcian, 80
 szkielet, Rig, 161
 szkielety symetryczne, 178
 sztuczna inteligencja, 284
 szwy, seams, 98

Ś

ścieżka animacji, 167
 środek, 32
 obiektu, 60
 transformacji, 146
 światło otaczające, 256

T

tablet graficzny, 217
 tekstura, Texture, 98, 100, 115, 132, 220
 mapy światła, 266
 przemieszczenia, 124, 125
 typu Clouds, 124, 141
 teren, 111
 generowanie, 112
 malowanie teksturami, 115
 modelowanie, 119, 120
 parametry, 113
 rozdzielczość, 130
 rzeźbienie, 114, 123
 rzutowanie, 126
 teselacja, 119
 testowanie, 39
 topologia siatki, 118
 triangulacja ścianek, Triangulate Faces, 89
 trwałość danych, 235
 tryb
 Connected, 121
 edycji, Edit Mode, 225
 Increment, 86
 mapowania światła, 259
 mieszania, 272
 rzeźbienia, 127
 rzeźbienia, Sculpt Mode, 216
 Single Lightmaps, 263

Subtract, 129
 Texture Paint, 138
 układania póź, 180
 tryby mieszania, 135
 tworzenie
 animacji, 151
 dróg, 143
 elementów gry, 33
 grupy, 96
 kluczy kształtu, 173
 krzywej, 167
 krzywej Beziera, 145
 modeli, 55
 płaszczyzn, 223
 prefabrykatu, 108
 prototypu, 29
 scen, 196
 skryptu, 192
 tekstur, 98, 133
 terenu, 111
 tytuł, 25

U

układ Animation, 152
 ukrywanie
 deformowanych kości, 183
 ścianek, 85
 Unity, 35, 45
 importowanie środowisk, 104
 konfigurowanie środowisk, 104
 tworzenie terenu, 111
 ustalanie gęstości tekselowej, 102
 ustawienia eksportu, 69
 usuń więzy, Clear Constraints, 171
 usuwanie, Delete, 130
 usuwanie duplikatów, 92
 używanie klocka podstawowego, 83

W

warstwa okluzji otoczenia, 273
 warstwy, Layers, 272
 wczytywanie stanów gry, 248
 węzeł BasicAnimation, 165
 widoczność ścieżki, 168
 widok, View, 213
 widok z góry, 144
 wielokrotność użycia, 79

- wielorozdzielczość, 120
  - wierzchołek, Vertex, 97
  - więcej niż, Greater Than, 92
  - więzy, Constraints, 167
    - Follow Path, 168
    - kości, Bone Constraints, 180
  - wizualizacja gry, 30
  - właściwości, Properties, 151
  - włączanie trybu
    - malowania, 135
    - rzeźbienia, 128
  - wsad statyczny, 109
  - współczynnik skali, Scale Factor, 73
  - współrzedne UV, 71
    - mapy światła, 105
    - terenu, 132
  - wstawianie klatek kluczowych, 153, 154
  - wstrzykiwanie zależności, DI, 190
  - wybieranie
    - danych trwałych, 239
    - systemu sterowania, 51
    - typu pędzla, 128
  - wycinanie, Cut, 130
  - wydajność, 79, 118
  - wymiary, Dimensions, 82, 155
  - wymiary klocka podstawowego, 82
  - wypalanie, baking, 208, 251
    - animacji, 166, 169, 171
    - map, 265
    - map światła, 263
    - nawigacji, 253, 278
    - oświetlenia dynamicznego, 252, 274
    - oświetlenia statycznego, 252
    - próbek, Bake Probes, 276
    - tekstur oświetleniowych, 267
    - widoczności obiektów, 285
  - wyrównanie wierzchołków ściany, 87
  - wysokość, Height, 119
  - wysyłanie komunikatów, 195–197
  - wyszukiwanie n-kątów, 91
  - wyświetlanie
    - informacji pythonowych, 49
    - siatki, 97
    - siatki nawigacyjnej, 280
  - wytłaczanie, Extrude, 92, 144, 225
  - wywołanie rysujące, 100
  - wyznaczanie szwów, 98
  - wzmocnienie odbicia, Bounce Boost, 261
- ## Z
- zagęszczanie siatki, 120, 215, 217
  - zalecenia, 41
  - zależności zaprogramowane, 188
  - załączniki, 29
  - zamykanie bez zapisu, 51
  - zapętlenie czasu, Loop Time, 162
  - zapis
    - do pliku, 245
    - mapy okluzji, 270
    - ręczny, 242
    - rozdzielczości, 237
    - stanu gry, 235, 240, 248
  - zarys gry, 28
  - zarządzanie projektami, 31, 33
  - zaznacz, Select, 95
  - zaznaczenie wierzchołka, 97
  - zderzacz
    - prostopadłościenny, Box Collider, 190
    - siatkowy, 105
  - zestaw środowiska modułowego, 104
  - zgłoszenia, 33
  - złącz, Join, 101
  - zmiana typu tekstury, 141

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄZKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Zaprezentuj światu swoją wizję elektronicznej rozrywki!

Unity to darmowy silnik do tworzenia zaawansowanych gier komputerowych. Blender to darmowe środowisko do tworzenia grafiki 3D. Co może powstać z połączenia tych dwóch narzędzi? Genialne środowisko, dzięki któremu przygotujesz atrakcyjną wizualnie grę o niesamowitej grywalności! Z tego duetu gromadnie korzystają małe studia opracowujące gry — studia z małym budżetem, ale ze świetnymi pomysłami!

Jeżeli Twoim marzeniem jest wejście na rynek gier komputerowych, lecz nie dysponujesz budżetem, który pozwoliłby Ci zagrozić gigantom elektronicznej rozrywki, to Unity w połączeniu z Blenderem jest Twoją szansą na sukces. Sięgnij po tę książkę i przekonaj się, jak zorganizować proces tworzenia gry w 10 etapach. Z kolejnych rozdziałów nauczysz się, jak przenosić modele z Blendera do Unity, tworzyć tekstury i teren oraz animować obiekty. Na sam koniec dowiesz się, w jaki sposób oświetlać przedmioty i przechowywać stan gry. Znajdziesz tu też opisy różnych narzędzi, które mogą Ci pomóc w codziennej pracy. Ta książka to obowiązkowa lektura dla wszystkich marzycieli, którzy chcą tworzyć gry komputerowe. Dzięki niej marzenia staną się rzeczywistością!

Sięgnij po tę książkę i:

- zintegruj Unity z Blenderem
- stwórz zaawansowany teren
- wykonaj atrakcyjne modele
- stwórz animację
- zbuduj grę komputerową w 10 sprawdzonych etapach

Alan Thorn

— matematyk, twórca gier komputerowych. Założyciel niezależnego studia gier, zdobywca wielu nagród branżowych, autor licznych książek poświęconych tej tematyce. Prowadzi wykłady związane z tworzeniem gier.

Helion

31292 numer katalogowy

księgarnia internetowa

<http://helion.pl>

zamówienia telefoniczne

0 801 339900

0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
● <http://helion.pl/promocje>
Książki najchętniej czytane:
● <http://helion.pl/bestsellery>
Zamów informacje o nowościach:
● <http://helion.pl/nowości>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
<http://helion.pl>

ISBN 978-83-283-0269-3

9 788328 302693

Informatyka w najlepszym wydaniu

cena: 54,90 zł